

Årsredovisning

NIBE Industrier AB

NIBE
INDUSTRIER

1998

Innehållsförteckning

Inledning

NIBE-koncernen i sammandrag	2
Historik	5
VD har ordet	6
Ekonomisk översikt	11
NIBE-aktien	16

Verksamheten

Affärsområde NIBE Element	18
Affärsområde NIBE Villavärme	24
Affärsområde NIBE Brasvärme	34

Övrig information

Styrelse, ledande befattningshavare och revisorer	42
Förvaltningsberättelse	44

Räkenskaper

Koncernens resultaträkning	46
Koncernens balansräkning	47
Koncernens finansieringsanalys	49
Moderbolagets resultaträkning	50
Moderbolagets balansräkning	51
Moderbolagets finansieringsanalys	53
Noter	54
Revisionsberättelse	61
Adresser	62

Utdelning

Styrelsen har beslutat föreslå bolagsstämman en utdelning på 2,50 kronor per aktie för verksamhetsåret 1998, motsvarande totalt 14,7 Mkr. Beslutar bolagsstämman enligt förslaget, beräknas utdelning skickas från Värdepapperscentralen VPC AB onsdagen den 19 maj 1999.

Avstämningsdag för aktieutdelning är den 11 maj 1999.

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma äger rum torsdagen den 6 maj 1999 kl 18.00 på NIBEs Marknadscenter i Markaryd.

Informationsplan

Den fullständiga årsredovisningen tillsammans med kallelse till ordinarie bolagsstämma distribueras till samtliga aktieägare.

Bolagsstämma; 6 maj 1999.

Delårsrapport jan – mars; 6 maj 1999.

Delårsrapport jan – juni; augusti 1999.

Delårsrapport jan – sept; november 1999.

NIBE-koncernen i sammandrag

- Omsättningen ökade till 1.027 Mkr (736 Mkr)
- Resultatet efter finansnetto förbättrades till 73 Mkr (59 Mkr)
- Vinsten per aktie uppgick till 8,26 (7,80)
- Fyra företagsförvärv genomförda under året

Verksamhetsbeskrivning

NIBE Industrier-koncernens verksamhet är indelad i tre affärsområden:

NIBE Element, **NIBE Villavärme** och **NIBE Brasvärme**.

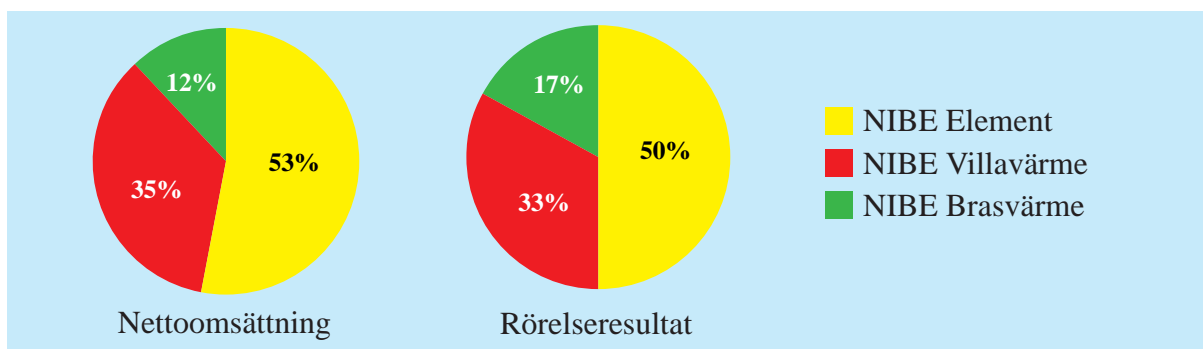
NIBE Element

Affärsområdet NIBE Element utvecklar, tillverkar och säljer komponenter för elektrisk uppvärmning under varumärkena Backer och Loval samt från och med 1998 även under varumärkena Bröderna Håkansson, Meyer, Brakon, JEVI och Calesco. Som komplement tillverkas och marknadsförs systemprodukter, styr- och reglerutrustning, svetsade rör samt maskiner till rörelementproduktion. Affärsområdets produkter används för uppvärmning i exempelvis diskmaskiner, elradiatorer, plastextruderingsmaskiner och bilbackspeglar. Marknaden utgörs av industriella användare och komponentanvändare i Europa. NIBE Element är marknadsledande i Norden och en av de ledande tillverkarna i Europa. NIBE Elements totala omsättning uppgick under 1998 till 552,4 Mkr, motsvarande 53 procent av koncernens omsättning. Omsättningen utanför Sverige utgjorde 74 procent av affärsområdets totala omsättning. Affärsområdets rörelseresultat uppgick till 45,5 Mkr, vilket motsvarar 50 procent av koncernens rörelseresultat.

NIBE Villavärme

Affärsområdet NIBE Villavärme utvecklar, tillverkar och säljer varmvattenberedare, villapannor och värmepumpar samt reservdelar under varumärkena NIBE, TMV, Vølund och Haato. Vidare bedrivs en omfattande legoproduktion av korrosionsskyddade tryckkärl. NIBE Villavärme är marknadsledande inom samtliga sina prioriterade marknadssegment i Sverige. Den övervägande delen av efterfrågan i Sverige genereras för närvarande av ROT-marknaden (Reparation, Om- och Tillbyggnad), där försäljningen varit stabil över åren. På grund av den begränsade byggnationen av småhus ligger efterfrågan inom nybyggnationssegmentet på en historiskt sett låg nivå. NIBE Villavärmes totala omsättning uppgick under 1998 till 356,8 Mkr, motsvarande 35 procent av koncernens omsättning. Utlandsfakturereringen utgjorde 23 procent. Rörelseresultatet uppgick till 30,3 Mkr, vilket motsvarar 33 procent av koncernens rörelseresultat.

Affärsområdenas andel av koncernens nettoomsättning respektive rörelseresultat 1998

NIBE Brasvärme

Affärsområdet NIBE Brasvärme utvecklar, tillverkar och säljer brasvärmeprodukter samt tillhörande skorstenssystem under varumärkena Handöl och Contura. Vidare innehar NIBE Brasvärme de svenska försäljningsagenturerna för gjutjärnskaminer från danska Morsø respektive amerikanska Vermont Castings samt kakelugnar från finska Finispis. NIBE Brasvärme är marknadsledande i Sverige. Marknaden utgörs huvudsakligen av villor och fritidshus. NIBE Brasvärmes totala omsättning uppgick under 1998 till 124,8 Mkr, motsvarande 12 procent av koncernens omsättning. Utlandsfaktureringen utgjorde 11 procent. Affärsområdets rörelseresultat uppgick till 15,2 Mkr, vilket motsvarar 17 procent av koncernens rörelseresultat.

Resultatutveckling

NIBE prioriterar lönsamhet och tillväxt.

Produktivitetshöjande insatser har drivits med stor kraft under hela 90-talet. NIBE har som en följd därav kunnat erbjuda marknaden konkurrenskraftiga priser och villkor. Detta i kombination med framgångsrik produktutveckling har skapat god organisk tillväxt, även i tider av svag efterfrågan och intensiv konkurrens.

Den offensiva förvärvsstrategin inom koncernens kärnområden under de senaste åren har skapat kraftig volymtillväxt. Genom organisk tillväxt och förvärv har NIBE byggt upp en ledande position på de prioriterade marknaderna. Samordningseffekterna vid förvärv är betydande. De utnyttjas systematiskt och med högt ställda krav.

Det dynamiska förändringsarbetet utgör grunden för den stabila lönsamhet som NIBE kunnat uppvisa under hela 90-talet trots tidvis svåra marknadsförhållanden.

Koncernen har en stark finansiell ställning och anläggningarna är välinvesterade. Koncernen avser att tillvarata tillväxtpotentialer och ytterligare stärka sin position genom fortsatta företagsförvärv, investeringar i nya produktlinjer samt ökade satsningar på såväl tillverkning som marknadsföring och försäljning utomlands.

Finansiella mål

Koncernens övergripande målsättning är att den genomsnittliga tillväxten per år skall uppgå till 20 procent. Över en konjunktursykel skall koncernens avkastning på eget kapital uppgå till minst 20 procent efter schablonskatt. Dessutom skall soliditeten i koncernen uppgå till minst 30 procent.

Resultat för 1998

Koncernens nettoomsättning under 1998 uppgick till 1.026,8 Mkr (735,8 Mkr) och resultatet efter finansnetto till 73,1 Mkr (59,3 Mkr).

Bedömning för 1999

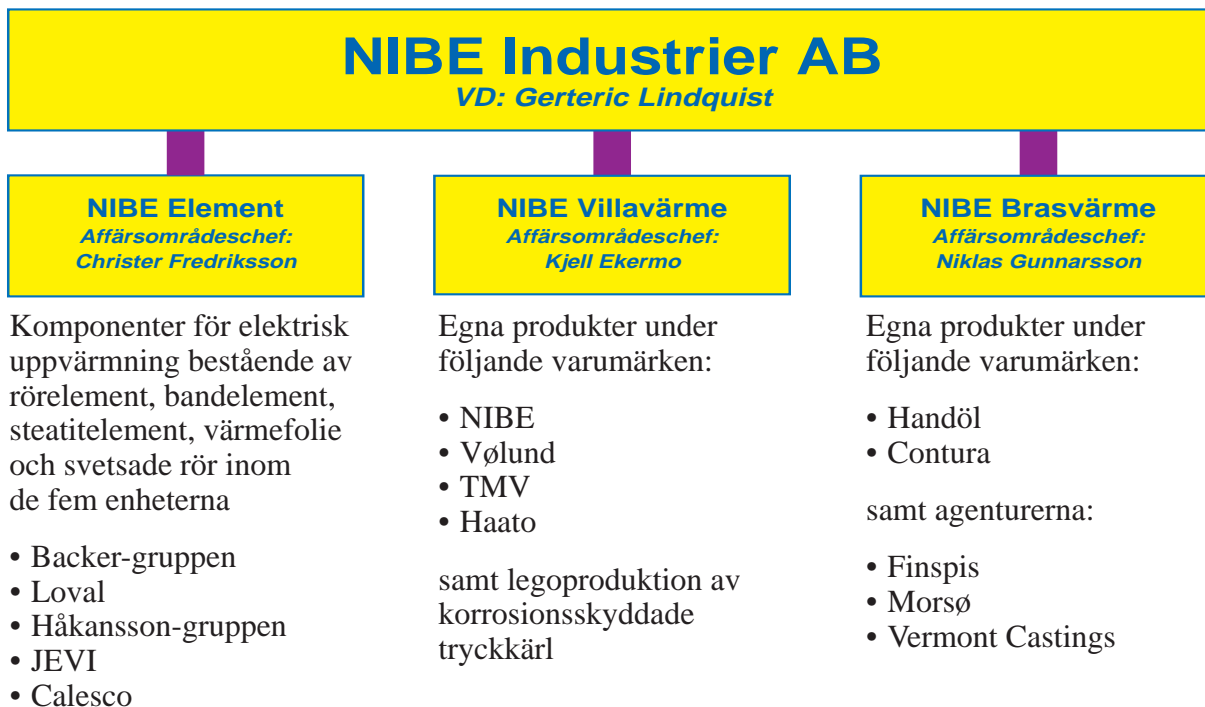
NIBEs position på prioriterade marknader är stark.

De under 1998 genomförda förvärven möjliggör betydande samordningsvinster. Den kraftiga tillväxten inom befintliga enheter har också förstärkt potentialen för fortsatta rationaliseringar.

Vi ser därför med god tillförsikt på utvecklingen under 1999 trots att omvärldsförhållandena är svårbedömda.

Operativ struktur

Koncernen är indelad i tre avgränsade affärsområden enligt nedanstående struktur. Varje affärsområde har sin operativa ledning som arbetar under eget resultatansvar. På koncernnivå samordnas finansiering, valutahantering, företagsförvärv, nyetableringar, ekonomistyrning, personalpolitik och försäkringar.

1949

Nils Bernerup grundar Backer i Sösdala utanför Hässleholm tillsammans med den norske uppfinnaren Christian Backer. Tillverkningen baseras på Christian Backers patent kring elektriska rörelement. Aktiekapitalet är 5.000 kr.

1952

Nils Bernerup grundar NIBE-Verken i Markaryd genom att förvärva Ebe-Verken, ett bolag med tre anställda. Aktiekapitalet är även här 5.000 kr. Nils Bernerups initialer används för att bilda namnet NIBE.

1955

NIBE påbörjar tillverkning av varmvattenberedare. Anledningen är bland annat en lagstiftning som innebär att varmvatten skall finnas tillgängligt i ladugårdarnas mjölkrum.

1956

Sven Christensson anställs som VD på Backer och ansvarar i stor utsträckning för Backers utveckling till en av Europas ledande rörelementtillverkare. Sven Christensson är VD fram till pensioneringen 1982.

1961

Rune Dahlberg anställs som VD på NIBE-Verken och lägger grunden till NIBEs nuvarande verksamhet med många lyckade rekryteringar och en stark fokusering på kvalitet och rationell produktion. Rune Dahlberg kvarstår som VD fram till 1987 då han pensioneras.

1966

Aktiemajoriteten i Backer förvärvas av Corona-verken.

1969

Norske Backer grundas för att försörja den snabbt växande konvektormarknaden i Norden.

1980

NIBE köper braskaminföretaget Handöl, åt vilket man legotillverkat braskaminer sedan 1965.

1982

Utestående aktier i Backer förvärvas av NIBE och Backer blir därmed återigen ett helägt dotterbolag.

1989

Ägarbilden förändras. Efter nästan 40 års ägande av familjen Bernerup förvärvas NIBE och Backer av de ledande befattningshavarna i bolagen tillsammans med två externa investerare. NIBE Industrier blir nytt moderbolag i koncernen.

1993

NIBE och Backer blir kvalitetscertifierade enligt ISO 9001.

1994

Rörelsen i braskaminföretaget Contura i Skänninge förvärvas och verksamheten flyttas till Markaryd.

Backer förvärvar 32 procent av aktierna i det polska rörelementföretaget OBR.

Backer Elektro Oy bildas genom förvärv av den del av verksamheten som avser rörelement från den tidigare distributören i Finland.

1995

Den danska beredar- och panntillverkaren Vølund Varmetekniks rörelse förvärvas. Tillverkningen flyttas till Markaryd, medan försäljning och service blir kvar i Danmark vid en filial till NIBE AB.

Det finska rörelementföretaget Loval Oy i Lovisa förvärvas.

Loval och Norske Backer kvalitetscertifieras enligt ISO 9001.

1996

Backer förvärvar ytterligare aktier i OBR och blir därigenom majoritetsägare.

NIBE förvärvar rörelsen i pannfabrikanten TMV-Pannan i Trelleborg och blir härigenom marknadsledande även på villapannor i Sverige. TMV-Pannan blir filial till NIBE AB.

1997

Styrelsen och ägarna beslutar att marknadsnotera NIBE Industriens B-aktier på OTC-listan vid Stockholms Fondbörs.

OBR blir helägt dotterbolag till Backer och kvalitetscertifieras enligt ISO 9001.

NIBE förvärvar rörelsen i värmepumpstillverkaren Energi-Produkter i Diö och kompletterar därigenom sortimentet med markvärmepumpar. Tillverkningen flyttas till Markaryd.

1998

Rörelementtillverkaren Bröderna Håkansson Värme AB i Tjörnarps förvärvas.

Värmepumpsverksamheten i danska Lodam förvärvas, vilket ger en ytterligare länk till de europeiska marknaderna. Tillverkningen flyttas till Markaryd.

Danska rörelementtillverkaren JEVI A/S förvärvas. Calesco Foil AB, som tillverkar folieelement förvärvas.

1999

Verksamheten i den finska beredartillverkaren Haato Varaajat Oy förvärvas. Haato blir filial till NIBE AB.

NIBE Industrier-koncernen har tre övergripande målsättningar;

- att uppnå en genomsnittlig tillväxt på 20 procent per år.
- att avkastningen på eget kapital sett över en konjunkturcykel skall uppgå till minst 20 procent efter schablonskatt.
- att soliditeten skall uppgå till minst 30 procent.

Koncernchef Gerteric Lindquist.

Under 1998 ökade koncernens omsättning från 736 Mkr till 1.027 Mkr, en tillväxt på cirka 40 procent eller 291,0 Mkr. Av denna var 183,6 Mkr förvärvat och 107,4 Mkr organisk tillväxt.

Koncernens resultat före skatt ökade med drygt 23 procent, från 59 Mkr till 73 Mkr.

Avkastningen på det egna kapitalet uppgick till 19,6 procent och soliditeten till 43 procent.

En expansion på 40 procent under ett år är en mycket krävande process för alla industriföretag oavsett vilken nivå man börjar ifrån. Att NIBE-koncernens omsättning under de senaste fem åren dessutom drygt trefaldigats, reducerar inte bilden av en kraftig omsättningsutveckling.

Resultatet före skatt har under motsvarande femårsperiod drygt fyrfaldigats genom att öka från cirka 17 Mkr till 73 Mkr.

Vad är det som ligger bakom denna utveckling och kan såväl volymexpansion som lönsamhetsmål upprätthållas även framgent?

Yttre betingelser

Grovt uppskattat utgör enbart den europeiska marknaden, för de produkter som NIBE-koncernen tillhandahåller, en potential på cirka 50 miljarder kronor. Med en nuvarande omsättning på drygt en miljard finns det alltså synnerligen goda framtida expansionsmöjligheter enbart i Europa.

På sikt är det naturligt att också söka sig utanför Europas gränser men detta brådskar inte i det lite kortare perspektivet.

Det typiska företaget inom alla de tre verksamhetsområden där NIBE-koncernen är verksam, är ett familjeföretag där familjemedlemmarna många gånger fortfarande är aktiva i bolagen. En allt intensivare konkurrens och omfattande produktprogram ställer emellertid allt större krav på produktkonstruktioner, tillverkning och distribution. Skillnaderna mellan olika tillverkare är betydande och effektiviseringspotentialen är därför ofta stor.

Det är i denna ganska fragmenterade marknad som vi ser intressanta tillväxtmöjligheter. Vi har därför påbörjat en strukturerings genom att förvärva konkurrenter, inledningsvis i Europa.

Vår utveckling bygger dessutom på en stabil organisk tillväxt samt förbättrade marginaler genom att exempelvis utnyttja större inköpsvolym, rationellare produktionsupplägg och gemensamma distributionskanaler.

Året som gått har inneburit viktiga steg för såväl vår expansions- som struktureringsstrategi. Den organiska tillväxten har nämligen varit fortsatt god och dessutom har fyra strategiska förvärv kunnat genomföras.

Inre betingelser

Våra verksamheter har under åren successivt kommit att präglas av åtta grundidéer.

Det är i dessa krafter för fortsatt expansion under lönsamhet finns och det är med dessa idéer i högsätet som vi väljer att närma oss såväl fortsatt organisk tillväxt som nya förvärvsobjekt.

När ett nytt företag kommer in i NIBE-gruppen skall det nämligen aldrig råda något tvivel om de industriella principer som vi arbetar efter.

Vår förhoppning är att dessa grundidéer tillsammans med den historiska omsättnings- och resultatutvecklingen skall skapa den nödvändiga långsiktiga tilliten till företaget och dess framtid, hos såväl befintliga som blivande aktieägare.

Prioritering av lönsamheten

Det lönsamhetstal som de anställda lever och verkar efter är, att den verksamhet man arbetar i genomsnittligt skall ha en rörelsemarginal på 10 procent sett över en konjunkturcykel.

De två ursprungliga bolagen inom NIBE-gruppen, Backer Elektro-Värme AB och NIBE AB har aldrig uppvisat något år med operativt underskott i sina respektive verksamheter. Detta skapar respekt för att det faktiskt alltid går att tjäna pengar även om marknadsförhållandena är svåra samt att god lönsamhet inte är så mycket knuten till någon speciell bransch utan snarare till ett företags människor och deras vinnarinstinkt.

Under 1998 sjönk visserligen NIBE Elements rörelsemarginal från 9,2 procent till 8,2 procent men detta har sin huvudsakliga förklaring i att de under året förvärvade enheterna hade en relativt sett lägre marginal och ännu inte hunnit ta del av de olika förbättringsprogrammen. Detta påminner exempelvis om Loval som vid förvärvet hösten 1995 låg klart under affärsområdets dåvarande rörelsemarginal men som de senaste tre åren varit affärsområdets mest lönsamma företag.

På motsvarande sätt sjönk NIBE Villavärmes rörelsemarginal från 9,3 procent till 8,5 procent. Detta förklaras av kostnader i samband med igångsättningen av produktion och marknadsföring i Polen samt av kostnader i samband med flyttning av pannproduktionen från Markaryd till Trelleborg och flyttning av verksamheten i Lodam Energi från Danmark till Markaryd. Våra tidigare erfarenheter av flyttning av verksamheter, exempelvis Contura 1994 och Vølund 1995, pekar på att resultateffekten kommer först året därpå.

NIBE Brasvärme, som under året kunnat öka sin volym avsevärt utan att förvärva eller flytta någon verksamhet, har däremot kunnat öka sin rörelsemarginal från 12,0 procent till 12,2 procent.

Hög produktivitet

NIBE-gruppens oberoende och expansion har till stor del skapats genom en hög produktivitet baserad på rationella produktionsupplägg samt genom att motivera personalen med rörliga lönesystem.

Rörliga lönesystem är inte helt okontroversiellt i vårt land. Vår övertygelse är dock att detta är en helt avgörande faktor för en industriverksamhets framgång. En effektiv produktionsapparat med ett högt och jämnt tempo, motiverat av förbättrade förtjänstmöjligheter, ”driver” egentligen också alla andra funktioner i ett tillverkande företag.

I de av oss förvärvade företagen är det ofta direktlöneandelen som avviker mest från de redan befintliga NIBE-bolagens och därmed utgör den störstaförbättringsmöjligheten. Anledningen till avvikelsen är att man i regel tillämpar fast timpeng eller månadslön istället för en prestationsbaserad löneform.

Egen produktutveckling

NIBE-koncernen har kontinuerligt satsat avsevärda resurser på egen produktutveckling. Detta för att säkerställa att marknadens skiftande krav fångas upp och bearbetas samt för att kunna erbjuda de bästa lösningarna i varje given marknadssituation.

En professionell och bred produktutveckling är oerhört viktig för att vidmakthålla ”själen” i ett företag. Det är också en mycket viktig industriell signal till potentiella förvärvskandidater.

Under 1998 har NIBE Element exempelvis lanserat en ny generation av frostningselement. NIBE Elements egen produktutveckling har under året dessutom kompletterats med nya produkter som tillkommit genom förvärven där framförallt tunnfilmselementen inom Calesco och bandelementen inom JEVI bedöms som mycket intressanta.

NIBE Villavärme har bland annat utvecklat en helt ny generation markvärmepumpar med ytterligare förbättrad styrning, förbättrade driftsdata och en modernare design.

NIBE Braskvärme har tagit fram den första modellen i en helt ny serie braskaminer under varumärket Contura. Stor tonvikt har härvid lagts på design, användarvänlighet och miljövänlig förbränning. Den nyutvecklade eldstaden skall dessutom utgöra själva plattformen till kommande modeller.

Kvalitetsorientering

Samtliga större tillverkningsenheter inom NIBE-gruppen är kvalitetscertifierade enligt ISO 9001 men egentligen är detta bara en formalisering av det kvalitetstänkande som genomsyrat verksamheterna ända sedan deras respektive etableringar.

Kvalitet kan nämligen aldrig skapas genom att man genom en engångsinsats får ett certifikat som kan sättas upp på väggen. Kvalitet är något som skapas varje dag genom alla anställdas oförtrutna arbete med att ständigt göra saker bättre och genom att alltid vara lyhörd för kundernas synpunkter på ytterligare förbättringar.

I framtiden kommer dessutom miljömedvetenheten att bli ett allt viktigare komplement till den direkta produktkvaliteten.

Arbetet med att också miljöcertifiera våra tillverkningsenheter pågår och NIBE AB beräknas redan i maj 1999 bli det första bolaget inom gruppen som certifieras enligt ISO 14 001.

Personalens engagemang och möjligheter

Företagen inom gruppen är kända för att ha en fin laganda eftersom man arbetar med platta organisationer, ger medarbetarna stor frihet under ett lika självklart ansvar och tidigt ger unga människor ansvarsfulla befattningar.

Personer i chefsbefattningar bör aldrig bli enbart styrande befattningshavare utan de skall också vara operativt orienterade. Detta för att i detalj förstå sin egen verksamhet och för att minimera de fasta lönekostnaderna.

En låg personalomsättning eftersträvas för att inte kvalitetssvackor skall drabba verksamheterna och för att inte få några externa orosvibrationer på grund av att personal hela tiden byts ut.

Att personalen är företagets viktigaste resurs har allt för ofta bara blivit en standardformulering för att tillfredsställa ett förmodat krav på att man måste ligga rätt i tiden vad gäller värderingar. Att däremot kunna peka tillbaka på en halvsekel lång tradition i denna anda ger en helt annan tyngd i uttalandet.

Just att vårda och utveckla de duktiga medarbetare man redan har är en avgörande framgångsfaktor när dessutom så många nya medarbetare ständigt kommer in i gruppen, såväl genom nyanställning som genom förvärv.

Långsiktigt ägande

Kontinuiteten i ägandet är en mycket viktig faktor bakom NIBE-gruppens framgångar.

Genom börsintroduktionen tillfördes bolaget ett avsevärt och helt nödvändigt kapital avsett för fortsatt expansion samtidigt som ägarbildens förändrades.

Att börsintroduktionen kunde lösas på ett sådant sätt att vi även fortsättningsvis kunde förbli helt självständiga var samtidigt mycket angeläget. Det har också i ett antal förvärvssituationer varit helt nödvändigt att kunna peka på just denna självständighet eftersom säljarna varit intresserade av att långsiktigt tillhöra just NIBE-gruppen och inte önskat riskera att deras livsverk skulle kunna komma att skingras för vinden.

Koncentration på tre kärnverksamheter

Vi är koncentrerade till värmeprodukter och har förblivit vid elektriska element ända sedan starten 1949, villavärme sedan 1952 och braskvärme sedan 1965. Härigenom har vi undvikit att tappa fokus på det som alltid både kan och måste göras bättre inom de redan existerande verksamheterna, samtidigt som riskexponeringen hållits på en rimligare nivå.

Utöver de uppenbara fördelarna med denna filosofi för de redan existerande verksamheterna, så är den vid förvärv av företag inom något av våra tre kärnområden ett utomordentligt värdefullt analysinstrument. Redan på utvärderingsstadiet av ett företag får vi, genom att jämföra våra egna nyckeltal med det tänkta projektets, en klar uppfattning om vad som kan och måste förbättras så snart förvärvet väl är genomfört. Detta kommuniceras också till respektive bolagsledning före ett förvärv för att säkerställa förståelsen och för att underlätta genomförandet när förvärvet är klart.

Förvärven av Håkanssongruppen, Lodam Energi, JEV och Calesco under 1998 samt Haato i januari i år är alla exempel på förvärv av företag inom vår kärnkompetens, där vi under analysfasen haft god hjälp av våra egna erfarenhetsvärden och nyckeltal.

Eftersom avsikten är att även framgent förvärva företag i en fortsatt hög takt och dessutom sannolikt i de flesta fall i utlandet, kommer detta analysinstrument att bli ännu mer betydelsefullt i framtiden.

Först ledande på hemmamarknaden – därefter utlandssatsningar

Denna filosofi baseras framför allt på tre grundläggande erfarenheter. För att skapa trovärdighet utomlands är en stark position på hemmamarknaden nödvändig. Vidare kostar en utlandssatsning mycket pengar och tar lång tid, varför en stabil resultatgenerering på hemmamarknaden är nödvändig för att orka nå fram till målet. Slutligen måste leveranskapaciteten till de nya utlandsmarknaderna vara säkerställd när orderingången väl kommit igång. Att samtidigt försöka bygga upp hemmamarknad och utlandsmarknader slutar alltför ofta med att de närliggande kunderna, det vill säga hemmamarknaden, får den förmånligaste behandlingen.

NIBEs tre affärsområden är idag marknadsledande på sina respektive hemmamarknader, varför såväl den fortsatta organiska tillväxten som framtida förvärv framförallt kommer att koncentreras till utlandet.

Våra utlandssatsningar följer den enkla handfasta ”ringarna på vattnet”-regeln att de första genomföres i våra nordiska grannländer. Därefter kommer Europa och sedan eventuellt andra världsdelar.

Framtid

NIBE-koncernens vision är fortsatt tillväxt och god lönsamhetsutveckling. De väl utmejslade grundidéerna tillsammans med strategin att expandera genom företagsförvärv och härigenom bidra till en konstruktiv strukturering inom våra tre verksamhetsområden utgör en stabil grund för detta.

NIBE Elements utlandsfakturerings ligger redan på 74 procent av affärsområdets totala omsättning. Expansionsmöjligheterna bedöms som goda genom fortsatt organisk tillväxt, förvärv av företag utanför Norden och etablering av egna nya tillverkningsenheter, främst i lågkostnadsländer. NIBE Villavärme och NIBE Brasvärme befinner sig båda i början av den internationella expansionsfasen, varför möjligheterna att expandera är stora. Utöver dessa internationella tillväxtpotentialer bedöms det fortfarande finnas potential att växa såväl organiskt som genom förvärv av företag på hemmamarknaden inom både NIBE Villavärme och NIBE Brasvärme respektive marknadssegment.

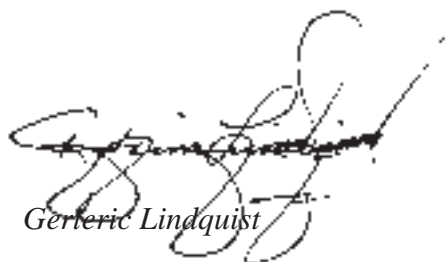
I Sverige ligger bostadsbyggandet fortfarande på en mycket låg nivå. Inom de närmaste åren bedöms därför bostadsproduktionen att hamna på mer internationellt jämförbara nivåer. Detta bör enligt vår bedömning gynna NIBE-koncernens tillväxtpotentialer inom samtliga tre verksamhetsområden på lite längre sikt.

Genom ett målmedvetet arbete har de tre affärsområdena skaffat sig en stark ställning på sina respektive prioriterade marknader. Detta är i sin tur en grundförutsättning för en fortsatt stabil och god lönsamhet.

De under 1998 förvärvade enheterna genomgår för närvarande sedvanliga effektiviseringsprogram och detta bedöms resultera i betydande resultatförbättringar. Den kraftiga organiska tillväxten inom de redan tidigare befintliga enheterna möjliggör dessutom förbättrade marginaler genom såväl fortsatta standardiseringar som rationaliseringar.

Marknadsutvecklingen under årets inledning har varit något dämpad på NIBE Elements huvudmarknader, medan den varit bättre än förväntat på såväl NIBE Villavärme som NIBE Brasvärme huvudmarknader.

Det pågående interna förbättringsarbetet kommer att ha en positiv inverkan på 1999 års resultat. På grund av rådande omvärldsförhållanden är emellertid en bedömning av marknadsutvecklingen för resten av året mycket vanskelig att göra. Vi avvaktar därför med en bedömning av helårsresultatet tills dess första halvårets utfall är känt.

Gerleric Lindquist

Nettoomsättning

Koncernens nettoomsättning ökade under 1998 med 39,5 procent till 1.026,8 Mkr (735,8 Mkr). Ökning har skett inom koncernens samtliga tre affärsområden. Störst ökning i förhållande till sin tidigare volym svarar NIBE Element för, där ökningen varit 55,0 procent. Ökningen beror till 47,8 procent på volym som tillförts genom förvärv. Ökningen med 26,9 procent för NIBE Villavärme utgörs till 22,0 procent av organisk tillväxt och beror på ökad efterfrågan inom samtliga produktområden på den svenska marknaden samt en fortsatt tillväxt utomlands. Ökningen med 19,4 procent för NIBE Brasvärme är helt organisk och förklaras till största delen av ökad efterfrågan på den svenska marknaden.

Koncernens nettoomsättning utanför Sverige ökade med 50,3 procent till 506,0 Mkr (336,6 Mkr). Den utländska nettoomsättningen uppgick därmed till 49,3 procent (45,7 procent) av den totala nettoomsättningen.

På den svenska marknaden ökade koncernens nettoomsättning med 30,5 procent till 520,8 Mkr (399,2 Mkr).

Av koncernens totala nettoomsättningsökning på 291,0 Mkr var 183,6 Mkr hänförlig till förvärvade verksamheter. Resterande 107,4 Mkr utgjorde organisk tillväxt i jämförbara enheter. Av den förvärvade omsättningen hänför sig 169,8 Mkr till NIBE Element och 13,8 Mkr till NIBE Villavärme.

Resultat och finansiell ställning

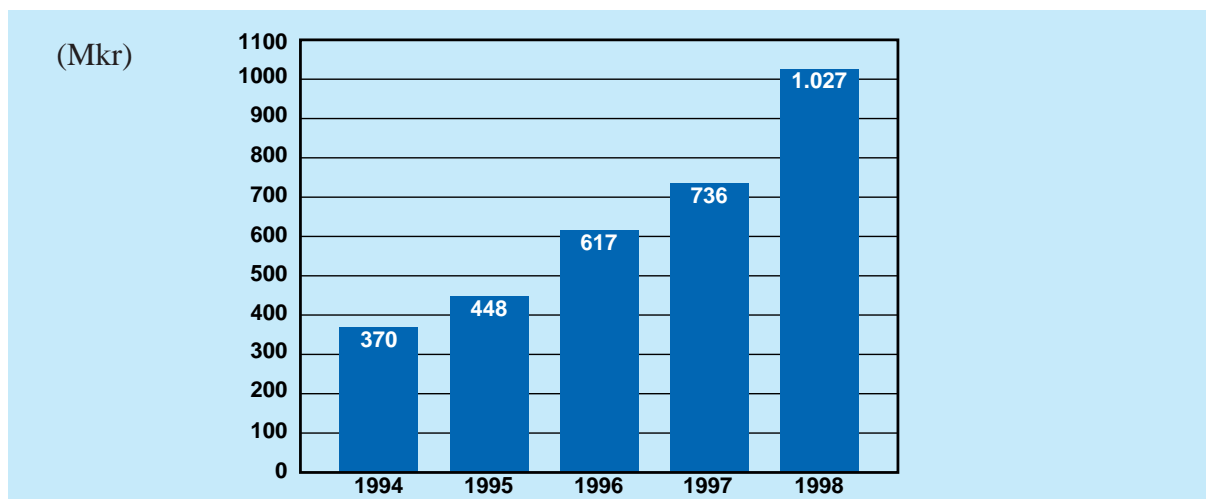
Koncernens rörelseresultat under 1998 uppgick till 82,4 Mkr (63,9 Mkr), en ökning med 29,0 procent. Rörelsemarginalen minskade något från 8,7 procent till 8,0 procent. Minskningen förklaras huvudsakligen av att de under året förvärvade enheterna generellt sett hade lägre marginaler än de redan befintliga och att vidtagna förbättringsåtgärder ännu inte hunnit ge effekt.

Procentuellt har rörelseresultatökningen varit störst i NIBE Element där den uppgått till 38,7 procent. I NIBE Villavärme har den uppgått till 16,1 procent och i NIBE Brasvärme till 21,6 procent. Affärsområdena belastas med avskrivningar på såväl anläggningsskapital som goodwill men inte med moderbolagets kostnader.

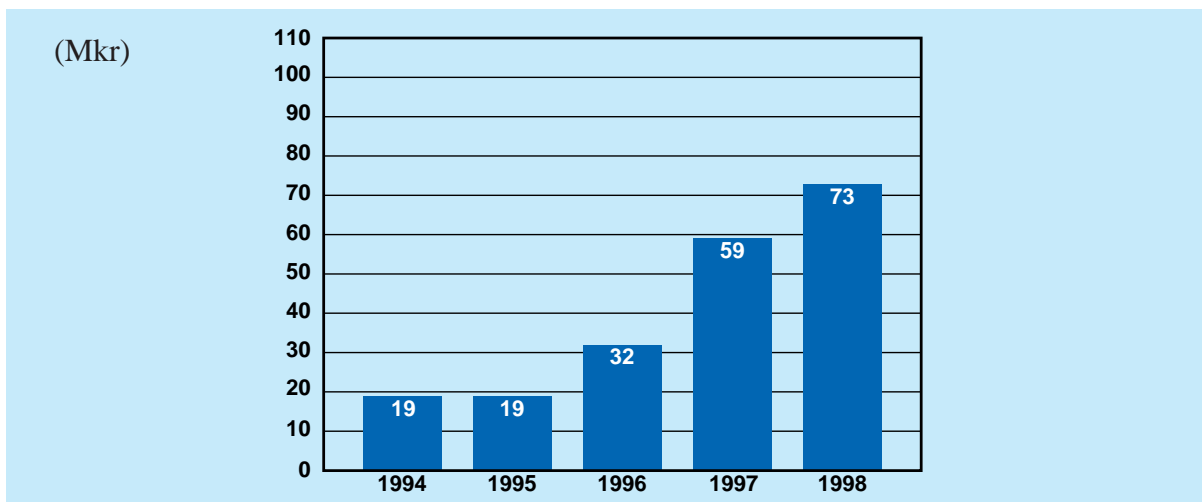
Finansnettot för koncernen uppgick till -7,4 Mkr (-4,5 Mkr). Förändringen i finansnettot beror till -2,2 Mkr på orealiserade kursförluster på lån upptagna i samband med utländska företagsförvärv samt till -0,7 Mkr på förändrad nettoupplåning och förändrade räntesatser.

Koncernens resultat före skatt uppgår därmed till 73,1 Mkr (59,3 Mkr), en ökning med 23,3 procent.

Nettoomsättning

Resultat efter finansiella poster

Inkomstskatter och latent skatter uppgick till 24,5 Mkr (18,1 Mkr), vilket motsvarar en total skattesats på 32,6 procent (30,5 procent) räknat på resultat före avdrag för resultat i dotterbolag före förvärv. Den ökade skattesatsen beror på ökade ej skattemässigt avdragsgilla avskrivningar på 2,2 Mkr, igångsättningskostnader i Polen på 1,8 Mkr som skattemässigt inte kunnat utnyttjas under 1998 samt erlagd engångsskatt på 0,8 Mkr på ej godkänt skatteavdrag.

Koncernens likvida medel uppgick på bokslutsdagen till 36,2 Mkr (82,3 Mkr), vartill kommer outnyttjade checkkrediter på sammanlagt 55,7 Mkr (77,5 Mkr). Disponibla likvida medel har i huvudsak ianspråktagits för företagsförvärv.

Koncernens kassaflöde före förändring av rörelsekapital uppgick till 84,9 Mkr (67,6 Mkr). Genom att rörelsekapitalet exklusive kassa ökade med 80,2 Mkr (3,8 Mkr) uppgick kassaflödet från den löpande verksamheten till 4,7 Mkr (63,8 Mkr). Koncernens normala behov av rörelsekapital exklusive kassa ligger inom intervallet 15 – 17 procent relaterat till koncernens intäkter. Rörelsekapitalet enligt detta mått uppgick på bokslutsdagen till 16,8 procent.

Investeringar

Koncernens investeringar uppgick totalt till 112,8 Mkr (35,3 Mkr) varav 52,0 Mkr (25,2 Mkr) i maskiner och inventarier, 10,9 Mkr (0,4 Mkr) i fastigheter, 5,3 Mkr (0,7 Mkr) i pågående nyanläggningar, 42,8 Mkr (8,8 Mkr) i goodwill, 0,2 Mkr (0,2 Mkr) i immateriella tillgångar och 1,5 Mkr (0 Mkr) i långfristiga värdepapper.

Krediter från finansinstitut och pensionsinrättningar (Mkr)

Lån med rörlig ränta och amorteringstid 10 år	108,0	(77,6)
Utnyttjad del av beviljad checkräkningskredit med rörlig ränta	32,0	(0,7)
Avsättningar till PRI-pensioner	22,2	(20,5)
Totala räntebärande skulder	162,2	(98,8)
Ej utnyttjad checkräkningskredit	55,7	(77,5)
Total kreditmöjlighet	217,9	(176,3)

Koncernens totala räntebärande skulder uppgick 1998-12-31 till 162,2 Mkr (98,8 Mkr). Den genomsnittliga räntekostnaden för totala räntebärande skulder har under 1998 motsvarat 5,9 procent (5,7 procent).

Soliditet

Koncernens soliditet var på bokslutsdagen 43,1 procent (47,0 procent). Det egna kapitalet inklusive minoritetsandel uppgick till 289,2 Mkr (247,1 Mkr).

Ställda säkerheter

Fastighetsinteckningar 52,2 Mkr (45,1 Mkr), företagsinteckningar 88,3 Mkr (79,2 Mkr) samt aktier i dotterbolag 302,2 Mkr (267,0 Mkr) är ställda som säkerhet för lån och rörelsekrediter.

Avkastning

Koncernens avkastningsmål är att avkastningen på eget kapital långsiktigt skall uppgå till 20 procent. Under 1998 uppgick avkastningen på eget kapital till 19,6 procent (22,5 procent).

Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 20,9 procent (21,8 procent).

För de i koncernen ingående resultatenheterna är lönsamhetsmålet att rörelsemarginalen (rörelseresultatet som andel av omsättningen) över en konjunkturcykel i genomsnitt skall uppgå till minst 10 procent för respektive resultatenhet. NIBE Elements rörelsemarginal uppgick under 1998 till 8,2 procent (9,2 procent), NIBE Villavärmes till 8,5 procent (9,3 procent) och NIBE Bräsvärmes till 12,2 procent (12,0 procent). Under 1998 har rörelsemarginalen för koncernen som helhet uppgått till 8,0 procent (8,7 procent).

Valutaexponering

Löpande transaktioner

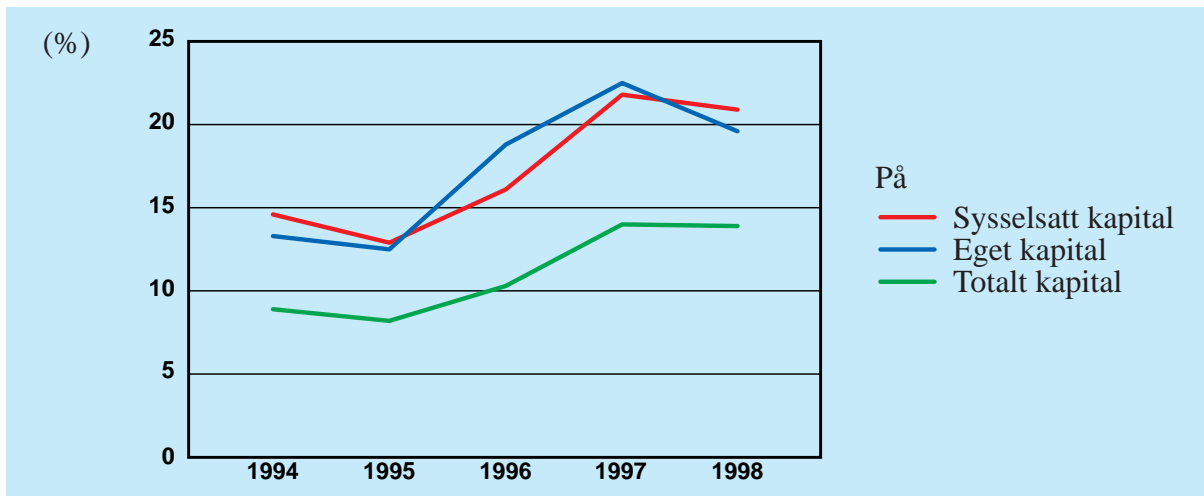
Koncernens fakturering från Sverige har under 1998 till 73 procent skett i svenska kronor. I det fall fakturering och inköp sker i annan valuta sker terminssäkring av beräknade nettoflöden löpande under året för de kommande 6 – 12 månaderna.

Det totala nettoflödet var under 1998 cirka 182 Mkr. De största nettoinflödena under året uppkom i FRF 54 Mkr och DEM 41 Mkr medan de största netto-utflödena uppkom i USD 16 Mkr och FIM 9 Mkr.

Investeringar i utländsk valuta

Värdet av utländska nettotillgångar enligt koncernbalansräkningen per 1998-12-31 uppgick till cirka 97 Mkr varav 43 Mkr utgjordes av nettotillgångar i FIM, 15 Mkr i NOK, 27 Mkr i PLN och 12 Mkr i DKK omräknat till svenska kronor. Av nettotillgången i FIM har 14 Mkr täckts genom att lån upptagits i FIM. Ingen annan kurssäk-ring tillämpas.

Avkastning

Förvärv

Koncernen förvärvade i mars Bröderna Håkansson Värme AB, Tjörnarps (moderbolag) med de 100-procentigt ägda dotterbolagen, Brakon Norge A/S, Jevnaker, Norge och Tjörnarps Industri AB, Tjörnarps samt det 90-procentigt ägda bolaget Meyer Vastus Oy, Monninkylä, Finland. Konsolidering sker från och med 1998-01-01.

I juni förvärvades rörelsen i det danska värmepumpsföretaget Lodam Energi A/S. Tillverkningen har under hösten flyttats till NIBEs lokaler i Markaryd.

I juli förvärvades det danska rörelementföretaget JEVI A/S, Vejle, Danmark med konsolidering från samma tidpunkt, då denna sammanföll med deras räkenskapsår.

I oktober förvärvades Calesco Foil AB, Kolbäck. Konsolidering sker från och med 1998-01-01. Justering görs dock på koncernnivå för det resultat som har uppkommit före förvärvet.

I januari 1999 förvärvades verksamheten i det finska företaget Haato Varaajat Oy som är en av Finlands ledande tillverkare av rostfria varmvattenberedare och värmepumpar.

Personal och löner

Koncernens personalutveckling, löner, andra ersättningar och sociala kostnader framgår av not 3 i årsredovisningen.

Millenniumskifte

Arbetet med att förbereda koncernen inför millenniumskiftet har pågått sedan början av 1998. Omfattande interna undersökningar har gjorts i syfte att kartlägga system och anläggningar som kan råka ut för problem i samband med millenniumskiftet. Arbeta pågår för närvarande med att i erforderliga fall ersätta system och utrustning. Tester sker kontinuerligt. Den samlade bedömningen är att problemen med millenniumskiftet är under kontroll och att de anpassningar som behöver göras skall vara genomförda i god tid före årsskiftet.

Nyckeltal

		1998	1997	1996	1995	1994
Nettoomsättning	(Mkr)	1.026,8	735,8	617,0	448,0	370,1
Tillväxt	(%)	+ 39,5	+ 19,3	+ 37,7	+ 21,1	+ 20,2
Resultat efter finansnetto	(Mkr)	73,1	59,3	32,4	19,2	18,7
Investeringar i fastigheter och maskiner ¹⁾	(Mkr)	62,9	25,6	28,1	16,2	16,9
Bruttomarginal	(%)	11,4	12,3	10,4	10,1	11,0
Rörelsemarginal	(%)	8,0	8,7	6,4	5,7	6,3
Nettovinstmarginal	(%)	7,1	8,1	5,2	4,3	5,1
Sysselsatt kapital	(Mkr)	451,4	345,9	262,3	263,5	177,0
Eget kapital	(Mkr)	288,6	247,1	133,5	114,5	107,0
Avkastning på sysselsatt kapital	(%)	20,9	21,8	16,1	12,9	14,6
Avkastning på eget kapital	(%)	19,6	22,5	18,8	12,5	13,3
Avkastning på totalt kapital	(%)	13,9	14,0	10,3	8,2	8,9
Kapitalomsättningshastighet	(ggr)	1,72	1,56	1,50	1,29	1,32
Soliditet	(%)	43,1	47,0	31,9	28,5	36,5
Andel riskbärande kapital	(%)	49,8	54,3	40,8	37,5	48,0
Räntetäckningsgrad	(ggr)	8,2	9,7	4,3	3,1	4,0
Räntebärande skulder/Eget kapital	(%)	56,2	40,0	96,0	130,1	65,4
Antal utestående aktier	(st)	5.870.000	5.870.000	4.700.000	4.700.000	4.700.000

Samtliga år omräknade till 28 procent skatt.

¹⁾ Exklusive tillfört vid företagsförvärv 1995 (29,0 Mkr), 1996 (1,7 Mkr)

Definitioner

Tillväxt

Förändring av nettoomsättning jämfört med föregående år i procent.

Bruttomarginal

Rörelseresultat före avskrivningar i procent av nettoomsättning.

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i procent av nettoomsättning.

Nettovinstmarginal

Resultat efter finansnetto i procent av nettoomsättning.

Sysselsatt kapital

Summa tillgångar minus icke räntebärande skulder och latent skatt.

Eget kapital

Beskattat eget kapital plus obeskattade reserver minus skatt.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Räntebärande skulder / Eget kapital

Räntebärande skulder i procent av eget kapital.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansnetto minus schablonskatt 28 procent i procent av genomsnittligt eget kapital.

Avkastning på totalt kapital

Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i procent av genomsnittlig balansomslutning.

Kapitalomsättningshastighet

Nettoomsättning dividerad med genomsnittlig balansomslutning.

Soliditet

Eget kapital i procent av balansomslutning.

Andel riskbärande kapital

Eget kapital inklusive minoritetsintresse och latent skatteskulder i procent av balansomslutningen.

Räntetäckningsgrad

Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader dividerat med finansiella kostnader.

NIBE-aktien

NIBE Industrier AB:s B-aktier inregistrerades på Stockholms Fondbörs' OTC-lista den 16 juni 1997 efter en nyemission på 1.170.000 B-aktier. Teckningskursen var 70 kronor per aktie.

Aktiekapital

Aktiekapitalet i NIBE Industrier AB uppgår till 58,7 Mkr fördelat på 940.008 A-aktier och 4.929.992 B-aktier. Varje A-aktie berättigar till 10 röster på bolagsstämman och varje B-aktie till 1 röst. Samtliga aktier äger lika rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst.

Ägarförhållanden

Den 31 december 1998 hade NIBE 2.975 aktieägare. De tio största ägarna svarade för 65,8 procent av rösterna och 45,2 procent av kapitalet.

Ägarstruktur (källa bl a VPC AB aktiebok 1998 - 12 - 30)

Namn	Antal aktier	Andel röster (%)
Styrelse och ledande befattningshavare ¹⁾	1.937.700	53,37
Beleggingen Weberstan BV	750.960	20,00
Allmänna Pensionsfonden, Sjötte	405.100	2,83
Roburs Småbolagsfond Norden	370.000	2,58
Svolder AB	299.000	2,09
Övriga innehav (2.953 aktieägare)	2.107.240	19,13
Totalt	5.870.000	100,00

¹⁾ För styrelse, se vidare under sidan 42.

Aktieägarstatistik (källa VPC AB aktiebok 1998 - 12 - 30)

Antal aktier (st)	Antal ägare (st)	Andel ägare (%)	Antal aktier (st)	Andel aktier (%)
1 – 500	2.578	86,65	490.549	8,36
501 – 1.000	238	8,00	205.418	3,50
1.001 – 5.000	100	3,36	243.117	4,14
5.001 – 10.000	14	0,47	108.300	1,84
10.001 – 100.000	32	1,08	1.252.004	21,33
100.001 –	13	0,44	3.570.612	60,83
Totalt	2.975	100,00	5.870.000	100,00

Utdelningspolitik

Målsättningen är att bolaget långsiktigt skall lämna en utdelning motsvarande 25 – 30 procent av koncernens resultat efter full skatt. För verksamhetsåret 1998

föreslår styrelsen en utdelning med 2,50 kronor per aktie, vilket utgör 30 procent av koncernens resultat efter full skatt.

Aktiekapitalets förändring

År	Ökning av aktiekapital, (kronor)	Nominellt belopp, (kronor)	Totalt antal aktier, (st)	Totalt aktiekapital, (kronor)
1990 Nyemission ¹⁾	6.950.000	100	70.000	7.000.000
1991 Fondemission	40.000.000	100	470.000	47.000.000
1994 Split 10:1 ²⁾	—	10	4.700.000	47.000.000
1997 Nyemission	11.700.000	10	5.870.000	58.700.000

¹⁾ Riktad nyemission till nuvarande ägare till teckningskursen 100 kronor per aktie.

²⁾ Ändring av aktiens nominella belopp från 100 kronor till 10 kronor.

Aktiedata

		1998	1997	1996	1995	1994
Antal aktier	(st)	5.870.000	5.870.000	4.700.000	4.700.000	4.700.000
Aktiekurs den 31/12	(Kr)	124,00	173,00			
Vinst efter full skatt/aktie	(Kr)	8,26	7,80	4,71	3,07	2,60
Eget kapital/aktie	(Kr)	49,17	42,10	28,40	24,36	22,77
Föreslagen utdelning	(Kr)	2,50	2,00	1,28	0,64	1,25
Kurs/eget kapital		2,52	4,11			
Direktavkastning	(%)	2,02	1,16			
Utdelningsandel	(%)	30,3	28,5	27,2	20,8	48,1
PE-tal efter full skatt		15,0	22,2			
Börsvärde	(Mkr)	728	1.016			

Definitioner

Vinst efter full skatt per aktie

Resultatet efter full skatt dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Eget kapital per aktie

Eget kapital dividerat med antal aktier.

Direktavkastning

Utdelning i procent av aktiekurs per balansdag.

Utdelningsandel

Utdelning i procent av vinst per aktie vid årets utgång.

Kurs / Eget kapital

Aktiekurs per aktie dividerat med eget kapital per aktie, båda per balansdag.

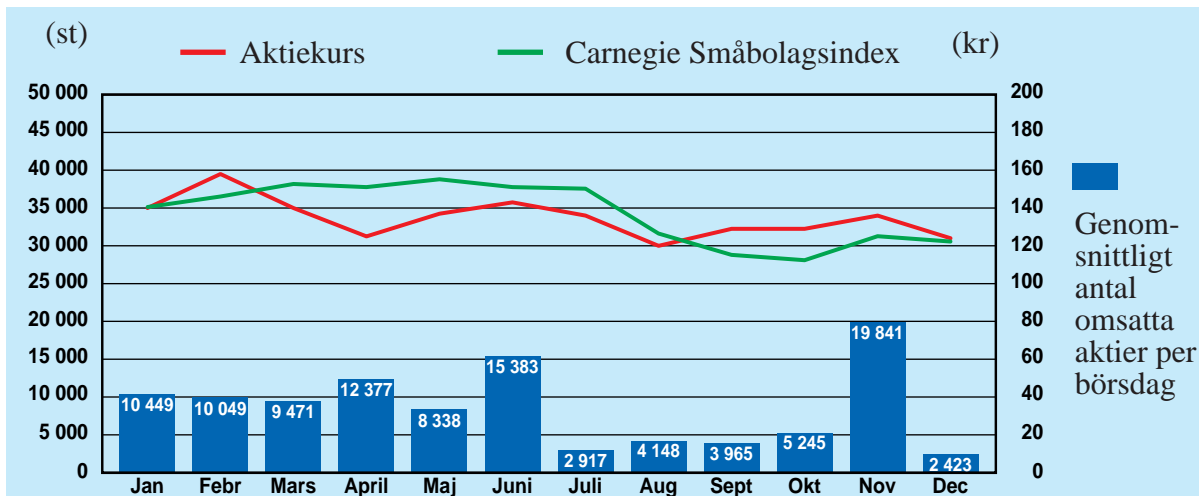
PE-tal efter full skatt

Aktiekurs per balansdag dividerad med vinst per aktie.

Börsvärde

Aktiekursen per balansdag multiplicerat med antal aktier.

Omsatta aktier per börsdag samt aktiekurs och Carnegie Småbolagsindex

Affärsområdeschef Christer Fredriksson.

		1998	1997	1996	1995	1994
Nettoomsättning	(Mkr)	552,4	356,4	300,4	202,4	158,2
Rörelseresultat ¹⁾	(Mkr)	45,5	32,8	19,1	17,4	17,9
Rörelsemarginal	(%)	8,2	9,2	6,4	8,6	11,3
Antal anställda		925	685	617	521	262

¹⁾ Före koncerngemensamma kostnader.

Affärsidé

NIBE Element skall till producenter och användare av värmeprodukter utveckla, tillverka alternativt köpa samt marknadsföra komponenter och system för elektrisk uppvärmning.

Som komplement till detta tillverkas och marknadsförs svetsade rör.

Målsättning

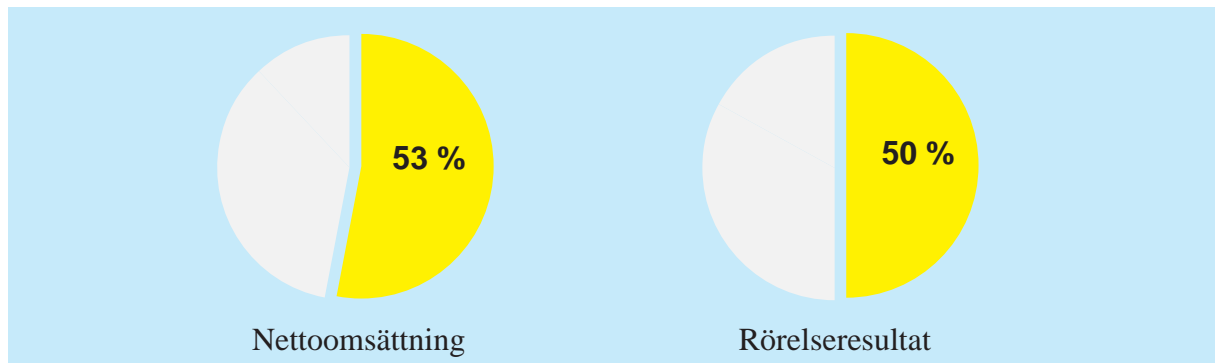
Målet för affärsområdet är att uppnå ett rörelseresultat på minst 10 procent av omsättning-
en över en konjunkturcykel.

Strategi

NIBE Elements strategi är att vara marknadsledande inom sitt produktområde i norra Europa. På hemmamarknaden skall NIBE Element marknadsföra ett komplett sortiment, vara lokalt närvarande samt bearbeta den totala marknaden, allt ifrån mindre industrikunder till större komponentkunder.

På europeisk nivå skall NIBE Element vara en av de ledande aktörerna.

Utanför norra Europa innebär det primärt en inriktning mot medelstora och stora serier samt specialprodukter.

NIBE Elements andel av koncernens nettoomsättning och rörelseresultat 1998

Affärsområdesstruktur

Affärsområdet har genom förvärv fullföljt sin strategi att vara marknadsledande inom sitt produktområde i norra Europa.

Under mars 1998 förvärvades samtliga aktier i Bröderna Håkansson Värme AB.

Rörelementtillverkaren Bröderna Håkansson Värme AB är moderbolag i Håkanssongruppen som, förutom moderbolaget, består av Meyer Vastus Oy i Finland och Brakon A/S i Norge. Håkanssongruppen konsolideras i NIBE Industrier-koncernen från årets början.

Danska rörelementtillverkaren JEVI förvärvades under juli månad. Detta förvärv innebär att NIBE Element uppnått en marknadsledande position även på den danska marknaden. JEVI konsolideras från juli månad eftersom bolagets räkenskapsår sammanföll med förvärvstidpunkten.

Calesco Foil AB, som tillverkar folieelement, en för affärsområdet kompletterande teknologi med goda tillväxtmöjligheter, förvärvades i september, men konsolideras från årets början. Justering görs dock på koncernnivå för det resultat som uppkommit före förvärvet.

Efter förvärven har NIBE Element fem marknadsförande delar:

- Backergruppen med tillverkning i Sverige, Norge, Finland och Polen.

Backergruppens finska bolag Backer Elektro Oy kommer att samordna och fusionera sin verksamhet med Håkanssongruppens finska bolag Meyer Vastus Oy under 1999.

- Loval Oy med tillverkning i Finland.
- Håkanssongruppen med tillverkning i Sverige, Finland och Norge.
- JEVI A/S med tillverkning i Danmark.
- Calesco Foil AB med tillverkning i Sverige.

För att även framgent kunna säkerställa positionen som marknadsledande i de nordiska länderna och kunna erbjuda kunderna olika alternativ, kommer marknadsföringen även fortsättningsvis att ske separat för de marknadsförande delarna.

På marknaderna utanför Norden sker en samordning där det bedöms lämpligt.

Bolagen inom affärsområdet drivs som självständiga bolag och resultatenheter. Samordning för att nå skalfördelar sker inom inköp, produktutveckling, produktionsteknik, investeringar och administrativ utveckling.

I första hand koncentreras samordningsinsatserna på standardisering, inköpsamordning samt ökad intern försörjning av material.

Christer Fredriksson med ett folieelement för backspegeluppvärmning.

Produkter

NIBE Elements produktsortiment består av komponenter och system för elektrisk uppvärmning.

Produkterna kan delas in i nedanstående produktgrupper beroende på applikationsområde;

Rörelementet är affärsområdets dominerande produkt. Grundteknologin för rör-

elementen har varit densamma under lång tid. Produkterna har dock successivt optimerats mot förbättrade tekniska prestanda, högre kvalitetskrav och kostnadseffektivare produktion.

Utvecklingen går mot alltmer kundanpassade lösningar samt kundprojekt där affärsområdet tar ansvar för en större leveransomfattning.

Genom förvärven av Håkanssongruppen och JEVI har affärsområdet tillförts marknad och produkter inom plastindustrin, exempelvis bandelement och högeffekts-element.

Affärsområdet har dessutom genom förvärvet av JEVI förstärkt sin position inom explosionssäker utrustning och andra element till off-shore-utrustning.

Genom förvärvet av Calesco har en kompletterande teknologi i form av folieelement tillförts och dessa bedöms ha mycket stora marknadsmöjligheter.

Generellt kompletterar folieelementet rörelementet inom det lägre temperatur- och effektområdet.

Huvudproduktområden för folieelement är bland annat uppvärmning i medicinsk utrustning, bilbackspeglar och vattensängar samt applikationer inom telekommunikation.

Produktgrupp	Exempel slutprodukt	Produkt
Vattenuppvärmning	varmvattenberedare	patron, rörelement
Konsumentprodukt	spis vattensäng	grillelement, rörelement folieelement
Luftuppvärmning	konvektor	rörelement i aluminium
Fordon	motorvärmare backspegel	insticksvärmare, rörelement folieelement
Special	tåg mobilkommunikation	belastningsmotstånd, rörelement kontaktlös överföring, folieelement
Plastindustrin	plastextruderingsmaskiner	bandelement
Katalogstandard	apparatskåpsvärmare	PTC-element
Systemprodukter	professionella kaffemaskiner	genomströmmare, rörelement
Maskiner	testutrustning	
Komponenter	rostfria rör	rillade rör

Marknad

NIBE Element är marknadsledande inom sitt produktområde "komponenter för elektrisk uppvärmning" i Norden samt en av de ledande tillverkarna i Europa.

Produkterna säljs dels som komponenter till verkstadsindustrin, OEM (Original Equipment Manufacturing) och dels till industrins egenbehov, Industri. Affärsområdet är internationellt inriktat med försäljning till ett flertal europeiska länder. Av affärsområdets omsättning går 26 procent till den svenska marknaden, medan övriga nordiska länder svarar för 36 procent. Utanför Norden är den tyska marknaden störst med 12 procent av affärsområdets omsättning. Därefter kommer den franska marknaden med 10 procent och den polska med 5 procent.

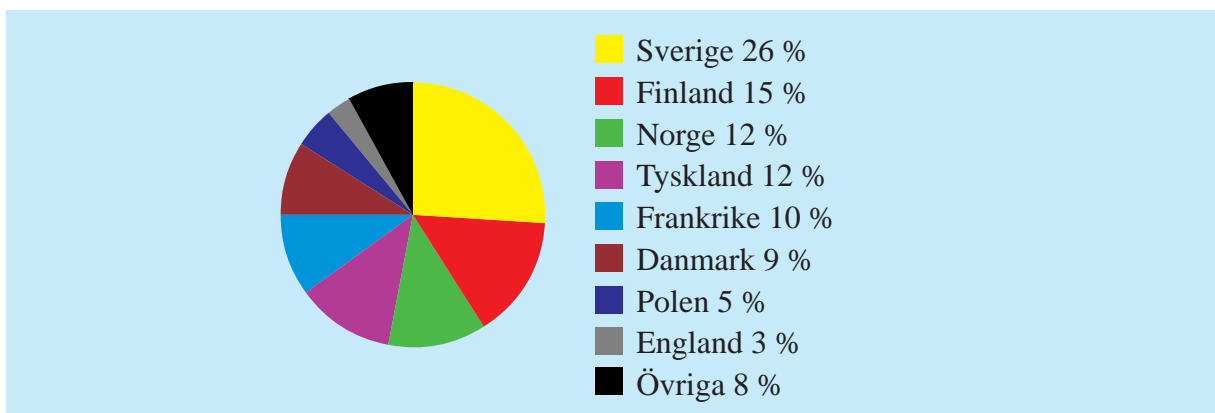
Genom de under året gjorda förvärven har NIBE Element fått en ytterligare internationell spridning av sin verksamhet. Detta gäller speciellt Caleco som har nästan 90 procent av sin omsättning utanför Sverige samt JEVI som medfört att en marknadsledande position uppnåtts också i Danmark.

På affärsområdets hemmamarknader marknadsförs ett komplett sortiment för både OEM och Industri. På övriga marknader koncentreras försäljningen på de produkter där affärsområdet har unik kompetens eller kunnande.

Rörellement för vätskeuppvärmning.

Omsättningens fördelning på affärsområdets geografiska marknader

Produktionsanläggningar

Norske Backer A/S i Kongsvinger.

Backer Elektro-Värme AB i Sösdala.

Loval Oy i Lovisa.

Backergruppen

Backergruppen bedriver verksamhet vid tre anläggningar.

Backer Elektro-Värme AB i Sösdala är Backergruppens huvudanläggning med cirka 290 anställda. Specialiteter är bland annat aluminiumelement, belastningsmotstånd samt element med integrerad temperaturbegränsning.

Verksamheten är sedan 1993 kvalitetscertifierad enligt ISO 9001.

Norske Backer A/S svarar för Backergruppens verksamhet i Norge. Företaget är beläget i Kongsvinger och har cirka 50 anställda. Specialiteter är explosionssäkra element för off-shore, värmebatterier och vissa vätskeelement.

Verksamheten är sedan 1995 kvalitetscertifierad enligt ISO 9001.

Backer-OBR Sp. z o. o. är beläget i Pyrzyce i Polen och har cirka 120 anställda. Enheten i Polen är huvudsakligen inriktad mot den polska marknaden. Dessutom utförs legoarbeten åt den övriga koncernen. Specialitet är ugnselement.

Under 1998 har en utbyggnad av fabriken genomförts, vilken kommer att innebära en fördubblad produktionsyta.

Backer-OBR är sedan 1997 kvalitetscertifierat enligt ISO 9001.

Loval Oy

Loval Oy är beläget i Lovisa, Finland och har cirka 210 anställda. Anläggningen är en komplett enhet för utveckling, marknadsföring och tillverkning av rörelement. Specialiteter är högkvalitativa vakuumlödda element, bastuelement samt långa element.

Anläggningen är sedan 1995 kvalitetscertifierad enligt ISO 9001.

Håkanssongruppen

Håkanssongruppen bedriver sin verksamhet vid tre anläggningar.

Bröderna Håkansson Värme AB i Tjörnarps är Håkanssongruppens huvudanläggning med cirka 80 anställda. Specialiteter är bland annat kamflänsade element och inlödda element. Bröderna Håkansson har under året påbörjat ett investeringsprogram för rationalisering av verksamheten.

Meyer Vastus Oy är Håkanssongruppens anläggning i Monnenkylä i södra Finland. Verksamheten har cirka 15 anställda. Företaget är inriktat mot den industriella marknaden.

Specialiteten är element till plastindustrin. Meyer bygger och säljer också en del systemprodukter.

Under början av 1999 kommer Backergruppens finska bolag Backer Elektro Oy att flytta sin verksamhet till Meyer. Sammanläggningen av verksamheterna beräknas innebära avsevärda rationaliseringsmöjligheter samt ett gemensamt komplett produktsortiment.

Brakon Norge A/S är Håkanssongruppens norska enhet med ca 10 anställda. Bolaget är beläget i Jevnaker, Norge och är inriktat på mindre och medelstora serier.

Jevi A/S

Jevi A/S är beläget i Vejle, Danmark. Bolaget har cirka 90 anställda och är marknadsledare i Danmark. Jevi har ett brett sortiment för elektrisk uppvärmning inom industrin. Specialområden är belastningsmotstånd och element för plastindustrin. Jevi har också tillverkning och marknadsföring av elbatterier och explosionssäkra element.

Calesco Foil AB

Calesco Foil AB är beläget i Kolbäck. Företaget har cirka 90 anställda.

Företagets produkter består av folieelement som kan indelas i metalliska element och polymera element. Folieelement används bland annat för uppvärmning av bilbackspeglar, vattensängar, medicinsk utrustning samt för applikationer inom elektronikinindustrin. Folieelement kompletterar affärsområdets övriga produkter och förväntas få en god tillväxt.

Calesco Foil är sedan 1997 kvalitetscertifierat enligt ISO 9001.

NIBE Element under 1998

NIBE Elements nettoomsättning uppgick till 552,4 Mkr, att jämföras med 356,4 Mkr under föregående år, vilket är en ökning med 55,0 procent.

De förvärvade bolagen svarar för 172,2 Mkr av faktureringsökningen. Detta innebär att den organiska tillväxten för de bolag som ingick i affärsområdet under 1997 uppgick till 7,2 procent.

Rörelseresultatet för NIBE Element uppgick under året till 45,5 Mkr jämfört med 32,8 Mkr föregående år.

Den positiva resultatutvecklingen grundar sig på en fortsatt gynnsam utveckling för de redan tidigare ingående enheterna, kompletterat med ett positivt resultat från de förvärvade enheterna.

Utsikter för 1999

Marknadsutvecklingen under början av året bedöms bli svagare för huvuddelen av de i affärsområdet ingående enheterna. Justeringar av kapacitet och kostnader har gjorts och kommer successivt att göras för att anpassa verksamheten efter marknadsläget. Affärsområdets konjunkturberoende är kopplat till den allmänna verkstadskonjunkturen. I förhållande till denna ligger affärsområdet något före i konjunkturcykeln.

Fortsatt ökad konkurrens i kombination med svagare efterfrågesituation kommer att medföra en ökad prispress inom vissa segment. En ökad satsning på specialprodukter inom flera enheter motverkar dock detta pristryck.

Samordningsarbetet mellan de förvärvade bolagen och de redan befintliga enheterna fortgår och koncentreras inledningsvis på standardisering, inköpssamordning samt ökad intern försörjning av material. Under första kvartalet 1999 kommer dessutom sammanslagningen av de två finska bolagen Backer Elektro Oy och Meyer Vastus Oy att genomföras.

Den svaga efterfrågeutvecklingen under inledningen av året bedöms medföra att resultatet för första halvåret kommer att bli lägre än under motsvarande period ifjol. Under hösten beräknas emellertid en återhämtning av efterfrågan att ske, varför andra halvårets resultat förväntas överstiga resultatet under motsvarande period 1998.

Affärsområdeschef Kjell Ekermo

		1998	1997	1996	1995	1994
Nettoomsättning	(Mkr)	356,8	281,2	242,3	185,6	161,0
Rörelseresultat ¹⁾	(Mkr)	30,3	26,1	16,5	12,3	10,3
Rörelsemarginal	(%)	8,5	9,3	6,8	6,6	6,4
Antal anställda		392	330	269	214	204

¹⁾ Före koncerngemensamma kostnader.

Affärsidé

Att utveckla, tillverka alternativt köpa och marknadsföra produkter dels för upprätthållande av inomhuskomforten (värme, ventilation, kyla och värmeåtervinning) i enfamiljsbostäder och mindre lokaler samt dels för uppvärmning av tappvatten. Tonvikt skall läggas på produkter innehållande korrosionsskyddade tryckkärl.

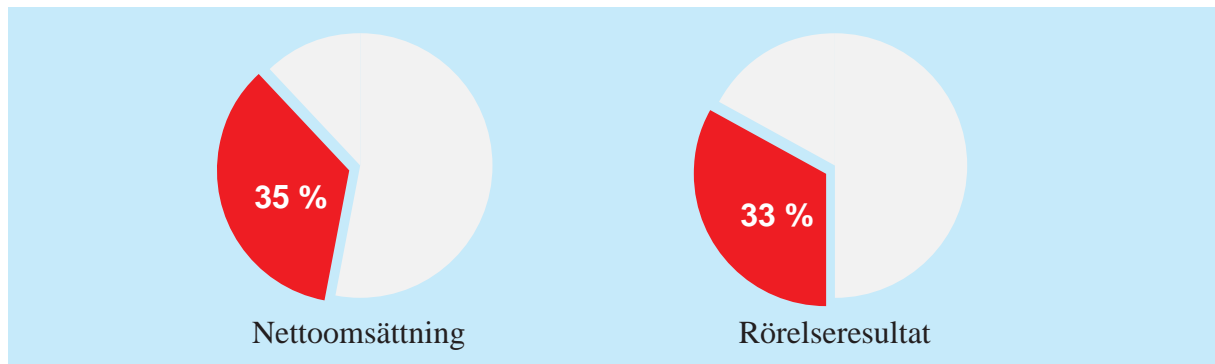
Målsättning

Målet för affärsområdet är att uppnå ett rörelseresultat på minst 10 procent av omsättningen över en konjunkturcykel.

Strategi

NIBE Villavärmes strategi är att erbjuda marknadsanpassade produkter med hög kvalitet och prestanda till ett konkurrenskraftigt pris för att på detta sätt stärka den befintliga marknadsledande positionen i Sverige samt vara en av de marknadsledande i de övriga nordiska länderna. En fortsatt satsning görs på marknader utanför Norden i form av etablering av försäljningskanaler och marknadsföring av egna produkter inom de prioriterade marknadssegmenten. För samtliga marknader gäller att affärsområdets prioriterade marknadssegment är;

- varmvattenberedare med direkt eller indirekt uppvärmning
- värmepumpar
- villapannor
- legoproduktion av korrosionsskyddade tryckkärl

NIBE Villavärmes andel av koncernens nettoomsättning och rörelseresultat 1998

På sikt är målsättningen att minst hälften av affärsområdets omsättning skall utgöras av försäljning utanför Sverige. Genom att bearbeta utlandsmarknaden med högkvalitativa, marknadsanpassade produkter till rätt pris och med en professionell försäljningsorganisation, skall NIBE Villavärmes marknadsandelar öka. I denna satsning kommer den egna produktutvecklingen att spela en avgörande roll.

Att erbjuda värme produkter avsedda att tillmötesgå såväl miljökrav som de olika behoven av uppvärmningssystem, ligger också i affärsområdets kärnstrategi. Syftet är att ha ett brett miljöanpassat produktsortiment som möjliggör för slutkunden att alltid välja bästa lösning utifrån just sina förutsättningar.

Bredden på NIBE Villavärmes produktutbud utgör tillsammans med kvalitet, produktprestanda och pris affärsområdets främsta konkurrensfördelar.

Affärsområdesstruktur

Vid utgången av 1998 fanns tre produktionsanläggningar inom affärsområdet, nämligen huvudproduktionen i Markaryd, det egna dotterbolaget i Polen och panntillverkningen i Trelleborg. Från och med början av 1999 finns också en anläggning för beredartillverkning i Helsingfors.

Den svenska marknaden bearbetas av en egen rikstäckande försäljningsorganisation. NIBE Villavärme har i Sverige en klart marknadsledande ställning.

På utlandsmarknaderna sköts försäljningen i huvudsak genom importörer. I Danmark och Finland sker emellertid försäljningen genom egna filialer och i Polen genom eget dotterbolag.

I Danmark är affärsområdet bland de marknadsledande. Denna position har i huvudsak kunnat uppnås genom förvärvet av rörelsen i danska Vølund Varmeteknik, vilket genomfördes under 1995. Den danska marknaden bearbetas med en egen rikstäckande säljorganisation medan produktionen av det danska produktsortimentet sker i Markaryd. Tillväxten i Danmark var god under 1998 och varunamnet Vølund Varmeteknik är ett av de starkaste på denna marknad.

På den finska marknaden är affärsområdet tills vidare representerat både genom sin egen nya filial som säljer produkter under varumärket "Haato" och genom en importör som säljer produkter under varumärket NIBE. Även här är affärsområdet bland de marknadsledande.

På Europamarknaden sker dessutom en omfattande OEM-försäljning av korrosionsskyddade tryckkärl, där konstruktion och tillverkning av kundanpassade produktlösningar utförs i Markaryd. Kund denna är ledande europeiska tillverkare av slutprodukter inom olika uppvärmningsområden.

I slutet av 1996 förvärvades rörelsen i panntillverkaren Focus TMV Värme AB i Trelleborg, vilken nu drivs som en filial till

NIBE AB. Under 1998 har produktionen av de villapannor som tidigare producerades i Markaryd flyttats till Trelleborg, vilket innebär att NIBE Villavärms hela produktion av villapannor numera sker här.

NIBE Polska, det egna producerande dotterbolaget i Polen som bildades 1997, har under verksamhetsåret 1998 etablerat sig på den polska marknaden med egentillverkade varmvattenberedare. Produktionsanläggningen är i full drift och utgör en viktig beståndsdel i NIBEs framtidssatsning.

Grunden till NIBE Villavärms sortiment av markvärmepumpar lades vid förvärvet av verksamheten och tillgångarna i Energi-Produkter i Diö AB i maj 1997. I företaget fanns ett uppbyggt markvärmepumpskoncept med tillverkning och försäljning till framförallt den svenska marknaden. Produktionen flyttades senare under året till produktionsenheten i Markaryd och konceptet har under 1998 uppgraderats till en helt ny generation markvärmepumpar. Under 1998 ökade efterfrågan av dessa produkter på den svenska marknaden och intresset ökade avsevärt även utomlands.

I juni 1998 förvärvades värmepumpsverksamheten i danska Lodam Energi A/S, en av Danmarks mest välkända producenter av värmepumpar. Lodam Energi A/S, med sitt varumärke Combi, hade utvecklat och producerat ett värmepumpskoncept som 1997 erhöll utmärkelsen Europas mest effektiva. Tillverkningen av även dessa värmepumpar flyttades under hösten till produktionsenheten i Markaryd, vilket ytterligare bidragit till att ett mycket modernt markvärmepumpskoncept med höga prestanda idag kan erbjudas kunder såväl i Sverige som i utlandet.

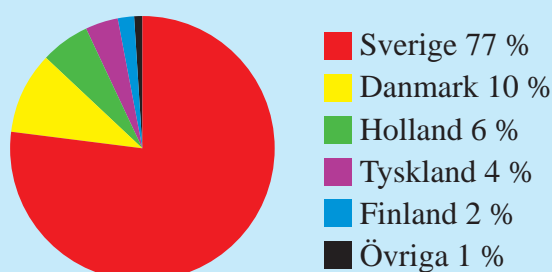
Produkter

NIBE Villavärme sålde under 1998 produkter under varunamnen NIBE, Vølund och TMV. Från och med början av 1999 finns också varunamnet Haato. Produkterna finns i olika modeller och grupperas enligt nedan:

- små elektriska varmvattenberedare i storlekar mellan 15 och 100 liter
- elektriska varmvattenberedare i modulformat (60 x 60 cm) i storlekar mellan 100 och 300 liter
- varmvattenberedare med indirekt uppvärmning i storlekar mellan 55 och 500 liter
- frånluftsvärmepumpar
- markvärmepumpar
- villapannor; el, olja/el, olja/el/ved, ved och pellets
- kund- och applikationsanpassade varmvattenberedare i storlekar upp till 10.000 liter, elektriskt eller indirekt uppvärmda
- legotillverkning av korrosionsskyddade tryckkärl

En huvuduppdelning av olika korrosionsskydd för varmvattenberedare kan göras i användande av koppar, emalj respektive rostfritt stål. NIBE Villavärme har som strategi att, till skillnad från de flesta andra tillverkare, tillhandahålla samtliga tre korrosionsskydd i syfte att göra det möjligt för kunden att alltid välja den bästa lösningen utifrån gällande förutsättningar vad gäller bland annat vattenkvaliteten. Vattnets pH-värde och kemiska innehåll uppvisar nämligen ofta en kraftig variation mellan olika geografiska områden. Genom att tillhandahålla alla tre korrosionsskydden kan ett fullgott alternativ väljas i praktiskt taget samtliga fall.

Omsättningens fördelning på affärsområdets geografiska marknader

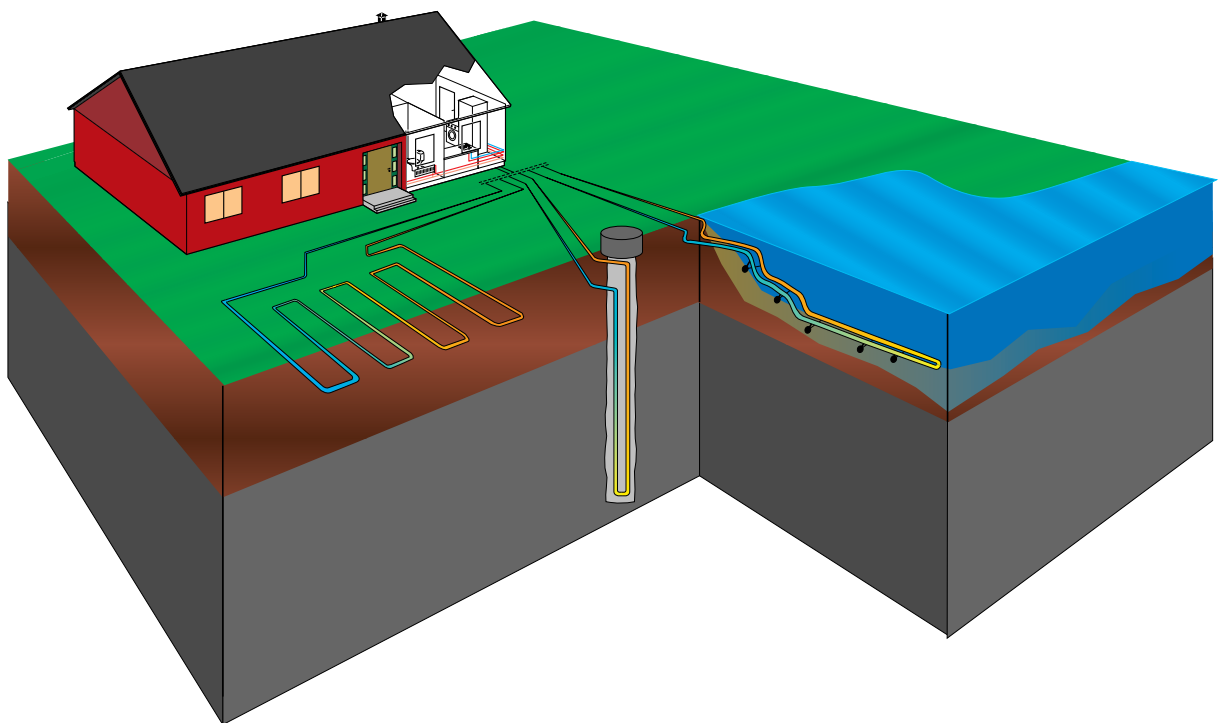
De små elektriska beredarna återfinns i de flesta fritidshus och arbetsbodar men även i större fastigheter som komplement till ordinarie varmvattenberedning på platser där avståndet mellan den centrala beredaren och tappstället är långt. Den mindre beredaren kan här leverera varmvatten utan några egentliga värmeförluster under vattentransporten till tappstället.

De större elektriska varmvattenberedarna i modulformat används framförallt i de småhus där husuppvärmningen vanligtvis sker med elradiatorer.

Varmvattenberedare med indirekt uppvärmning säljs framförallt till småhus på utlandsmarknaderna där de oftast dockas till antingen gas- eller oljepannor. Den indirekta uppvärmningen sker här med hjälp av en i beredaren placerad växlarslinga.

Frånluftsvärmepumpar har funnits i produktprogrammet sedan 1981 och installeras främst i nybyggda småhus. Denna typ av värmepump ventilerar huset enligt lagstadgade normer och återvinner energin ur den ventilerade luften. När luften ventileras ut ur huset har en stor del värmeenergi tagits tillvara och dess temperatur har sjunkit till strax över 0 °C. Den utvunna energin används till både varmvattenberedning och till uppvärmning av huset via vattenradiatorer eller vattenburen golvvärme. Användande av en frånluftsvärmepump ger en bra inomhusmiljö samt en betydande energibesparing.

Markvärmepumpar möjliggör en stor energibesparing för de villor med stora energibehov som redan har ett vattenburet uppvärmningssystem. Besparingsmöjligheten ökar ju större energiförbrukning huset har. Markvärmepumpar kan väljas i modeller med eller utan produktion av tappvarmvatten vid sidan av den primära husuppvärmningen. Under 1998 ökade såväl den svenska marknaden som intresset utomlands för markvärmepumpar.

Tre alternativa principer för kollektorförläggning vid markvärmepumpsinstallationer.

Elpannor installerades ofta i småhus under 1970-talet och i början av 1980-talet. De olika modeller som NIBE Villavärme tillhandahåller kombinerar både varmvattenberedning och uppvärmning av själva huset.

Det övriga villapannesortimentet utgöres av pannor som antingen är renodlade eller kombinerar alternativa energislag såsom olja, el, ved och pellets för uppvärmning. Dessa pannmodeller återfinns framförallt i småhus byggda mellan mitten av 1950-talet och mitten av 1970-talet. Idag installeras den här typen av pannor framförallt vid utbyte av äldre produkter.

Varmvattenberedare för större vattenvolymer tillverkas mot särskild beställning bland annat till anläggningar som skolor, sjukhus och sporthallar där större varmvattenmängd krävs.

Legotillverkningen eller den så kallade OEM-tillverkningen inom NIBE Villavärme utgöres av kund- och applikationsanpassade, korrosionsskyddade tryckkärl. Försäljning sker till både svenska och utländska tillverkare av beredare, villapannor, värmepumpar och ackumulatortankar.

Vidare svarar försäljningen av reservdelar och tillbehör för en inte oväsentlig del av affärsområdets totala omsättning.

Kjell Ekermo framför vedpannan VEDEX 3000.

Marknad – Sverige

Ungefär tre fjärdedelar av NIBE Villavärmes fakturering kommer från den svenska hemmamarknaden där affärsområdet under ett flertal år byggt upp ett anpassat produktsortiment inom de prioriterade marknadssegmenten. Försäljningen sker via en egen rikstäckande försäljningsorganisation.

Eftersom nybyggnationen av småhus i Sverige även under 1998 låg på en förhållandevis låg nivå, var affärsområdets fakturering i huvudsak baserad på utbytesmarknaden, den så kallade ROT-marknaden (Reparation, Om- och Tillbyggnad). Denna marknad utgöres av produkter som byts ut beroende på att deras livslängd uppnåtts. Försäljningen av elektriska varmvattenberedare, markvärmepumpar och villapannor styrs till största delen av ROT-marknaden. De produkter som påverkas av nybyggnation av småhus är framförallt frånluftsvärmepumpar.

Små elektriska varmvattenberedare med vattenvolymer från 15 liter och upp till 100 liter, har under många år tillhört företagets kärnsortiment. Genom en lång marknadsnärvaro, tre alternativa korrosionsskydd samt en kvalitativ och rationell produktion har affärsområdet byggt upp en klart marknadsledande ställning.

Även inom marknadssegmentet elektriska modulberedare har NIBE Villavärme en klart marknadsledande ställning och produktsortimentet utgöres av beredare med tre alternativa korrosionsskydd i volymer mellan 100 och 300 liter. NIBE Villavärmes mikroprocessorstyrda modulberedare COMPACT SPAR, som redan under 1997 blev utnämnd till Nordens bästa varmvattenberedare av bland annat Närings- och Teknikutvecklingsverket, NUTEK, har under året uppvisat en tillfredsställande volymutveckling.

Marknadsandelarna för såväl de små elektriska varmvattenberedarna som de större modulberedarna ökade under året trots att marknaden som helhet låg kvar på 1997 års nivåer.

Under 1998 ökade affärsområdet såväl sin försäljning som sin marknadsandel inom segmentet frånluftsvärmepumpar avsevärt. Även den totala marknaden uppvisade en god tillväxt. Den relativt sett låga nyproduktionen av småhus bidrar till att försäljningen av frånluftsvärmepumpar i utbytesyfte för närvarande utgör en större andel av den totala försäljningen. NIBE Villavärme är en av de klart marknadsledande tillverkarna av frånluftsvärmepumpar på den svenska marknaden.

Under såväl 1997 som 1998 ökade det totala antalet sålda markvärmepumpar i Sverige. Tillväxten beror på ett ökat intresse för produkter som kan åstadkomma större energibesparing. Här har sannolikt debatten om en eventuell kärnkraftsavveckling spelat en viktig roll. NIBE Villavärme introducerade under andra halvåret en nyutvecklad markvärmepumpsgeneration som även långsiktigt medger en lägre prisnivå för slutkonsumenten. Effekten blev en kraftigt ökad försäljning liksom en kraftig marknadsandelstillväxt. NIBE Villavärme är därmed en av de marknadsledande tillverkarna även inom detta marknadssegment.

Den totala pannmarknaden uppvisade under 1998 en viss tillbakagång. Affärsområdets försäljning av villapannor avsedda för olika energislager såsom olja, el, ved eller pellets och kombinationer av dessa, uppvisade emellertid en avsevärd ökning vilket medförde en god marknadsandelstillväxt även inom detta område. Under året introducerades en helt nyutvecklad vedpanna, vilket resulterade i en mycket god försäljningstillväxt. NIBE Villavärme har under året ytterligare förstärkt sin position som en av de klart marknadsledande tillverkarna inom marknadssegmentet villapannor.

Affärsområdet har en unik kompetens både konstruktions- och produktionsmässigt vad gäller legotillverkning av korrosionsskyddade tryckkärl och är den dominerande aktören på den svenska marknaden. Efterfrågan på legotillverkade tryckkärl ökade kraftigt under 1998.

FIGHTER 1210, en markvärmepump med inbyggd varmvattenberedare.

Utlandsmarknader

Det finns en uttalad strategi att affärsområdet skall stärka sina positioner i utlandet inom de prioriterade marknadssegmenten. Under många år har NIBE Villavärme varit representerat i de nordiska länderna Danmark och Finland samt utanför Norden, i Holland, där affärsområdet har en exklusiv importör sedan över trettio år. I dagsläget är även Tyskland, Norge och Polen definierade som huvudmarknader.

I Danmark har affärsområdet en klart framskjuten marknadsposition genom den danska filialen Vølund Varmeteknik som bildades efter förvärvet av rörelsen i juli 1995. Organisationen består av ett rikstäckande nät av egna försäljare, egen servicepersonal och ett eget centrallager. All tillverkning av produkter under det danska varunamnet sker dock i produktionsenheten i Markaryd. Under 1998 uppnåddes en god försäljningstillväxt i Danmark, vilket också innebar en klar marknadsandelstillväxt eftersom totalmarknaden i stort sett låg kvar på samma nivå som året innan. Sortimentet utgörs av varmvattenberedare och villapannor samt sedan halvårsskiftet även av värmepumpar. Danmark är idag omsättningsmässigt den största exportmarknaden för NIBE Villavärme.

Vattenvärmare QM-Quattro.

På den finska marknaden utgörs försäljningen framförallt av varmvattenberedare där affärsområdet nu även erbjuder produkter i rostfritt utförande som komplement till det tidigare etablerade beredarsortimentet med emalj och koppar som korrosionsskydd. Den totala finska beredarmarknaden bedöms ha ökat något under 1998. Genom att också rostfria beredare kunnat erbjudas har en volymtillväxt för NIBE Villavärme, framförallt under slutet av året, kunnat iakttas. NIBEs varunamn är sedan många år väl etablerat i Finland och det största importerade fabrikatet av varmvattenberedare. Intresset för värmepumpar har ännu ej helt slagit igenom i Finland men speciellt frånluftsvärmepumpar bedöms utgöra ett framtida intressant uppvärmningsalternativ för nyproducerade småhus. Nybyggnationen av småhus i Finland avstannade nästan helt under de första åren på nittioalet och ligger fortfarande på en förhållandevis låg nivå.

I januari 1999 förvärvades rörelsen i Haato Varaajat Oy som är en av Finlands två största inhemska tillverkare av rostfria varmvattenberedare. Dessutom tillverkar Haato frånluftsvärmepumpar. Genom förvärvet blev affärsområdet en av de klart marknadsledande på såväl varmvattenberedare som frånluftsvärmepumpar också i Finland.

I Holland finns en stor marknad för varmvattenberedare med indirekt uppvärmning. NIBE är det största importerade fabrikatet och volymen ökade också under 1998 trots att den totala efterfrågan låg på samma nivå som året innan. Marknaden för uppvärmning av småhus med frånluftsvärmepumpar ökade emellertid under året. Under 1998 stärktes affärsområdet också vad gäller försäljning av markvärmepumpar genom förvärvet av värmepumpsverksamheten i danska Lodam Energi A/S. Företaget var redan tidigare representerat på den holländska marknaden. En ökad medvetenhet om energibesparing och miljömässiga trender i landet talar för att affärsområdets produkter även i framtiden har goda tillväxtpotentialer.

I Tyskland är sedan några år tillbaka NIBE Villavärme representerat av en exklusiv importör som handhar försäljningen av affärsområdets standardprodukter. Framtiden beträffande värmepumpar är mycket god. Under 1998 gjordes ett viktigt framsteg på den tyska marknaden genom lanseringen av en för Tyskland speciellt framtagna frånluftsvärmepump. Vidare medför NIBEs förmåga att erbjuda varmvattenberedare i tre olika korrosionsskydd goda inbrytningsmöjligheter på den tyska marknaden, där huvudsakligen emaljerade beredare används. Utöver försäljning av standardprodukter marknadsför affärsområdet också korrosionsskyddade tryckkärl till OEM-kunder på den tyska marknaden.

Den totala tyska marknaden för uppvärmningsprodukter uppvisade visserligen en viss tillbakagång under 1998 men då affärsområdets försäljning fortfarande är ganska blygsam på denna marknad, får inte totalmarknadens svängningar någon egentlig påverkan.

I Norge har vattenburna uppvärmningssystem ej varit så vanliga som i Sverige vilket har gjort att NIBE Villavärmes uppvärmningsprodukter tidigare ej kunnat få något starkt fotfäste. Dessutom utgörs i stort sett hela varmvattenberedarmarknaden av beredare i rostfritt material, vilket först på senare år funnits som korrosionsskydd i affärsområdets produktprogram. Den nuvarande trenden är emellertid att vattenburna uppvärmningssystem växer i andel, framförallt vid nyproduktion av villor. Detta innebär att intresset för värmepumpar ökar avsevärt. Vid årsskiftet utsågs därför en exklusiv importör som skall marknadsföra affärsområdets produkter inom samtliga prioriterade marknadssegment.

Tillväxten i den polska ekonomin bedöms som en av de starkaste i Europa och för att lägga grunden till ett starkt fotfäste på denna marknad samt för att ha tillgång till en lågkostnadsproduktion etablerades dotterbolaget NIBE Polska 1997. Sedan andra halvåret 1998 sker här tillverkning och försäljning av varmvattenberedare i emaljerat utförande. En stor del av beredarmarknaden i Polen utgörs av enklare produkter i galvaniserat utförande men intresset för kvalitetsprodukter med längre livslängd ökar, varför tryckkärl i emaljerat utförande förväntas få en god framtida efterfrågan.

På sikt kommer även andra marknader att kunna få tillgång till beredare tillverkade i den polska produktionsanläggningen. I Polen finns även ett intresse för andra produkter som tillverkas inom NIBE Villavärme, då främst villapannor och värmepumpar. Affärsområdets framtida målsättning är därför att även etablera sig inom andra relevanta produktområden på den polska marknaden.

NIBE Villavärme är också representerat i länder som Schweiz, Spanien, Storbritannien samt ytterligare några europeiska länder. Bearbetningen av dessa kommer att fortsätta vid sidan av de prioriterade marknaderna.

Parallellt med affärsområdets satsning på de utländska marknaderna med marknadsanpassade standardprodukter under eget varumärke bedrivs ett omfattande konstruktions- och produktionsarbete för att vidareutveckla försäljningen av korrosionsskyddade tryckkärl på legobasis. Denna verksamhet har fått en kraftig tillväxt sedan förvärvet av rörelsen i Vølund Varmeteknik i Danmark 1995, eftersom huvuddelen av Vølunds utlandsförsäljning utgjordes av korrosionsskyddade tryckkärl avsedda för legokunder.

Produktionsanläggningar

NIBE AB i Markaryd

NIBE AB i Trelleborg

Vid anläggningen i Markaryd i sydvästra Småland tillverkas huvuddelen av produkterna inom NIBE Villavärme samt alla de egentillverkade produkterna inom NIBE Brasvärme. Anläggningen som byggts ut i flera etapper, omfattar idag 32.000 kvadratmeter och sysselsätter för närvarande cirka 450 personer. Verksamheten är sedan 1993 kvalitetscertifierad enligt ISO 9001 och målet är att under första halvåret 1999 bli miljöcertifierad enligt ISO 14001.

Mot bakgrund av 1998 års volymökning och en förmodad ytterligare expansion under 1999 gjordes bedömningen att utrymmet för ytterligare produktionsökningar var begränsat, varför all produktion av villapannor redan under 1998 flyttades till produktionsenheten i Trelleborg, som omfattar 5.000 kvadratmeter och sysselsätter 32 personer.

Fortsatta förändringar av produktionslayout och utlokalisering av vissa produktionsavsnitt planeras att genomföras under 1999, i syfte att ytterligare effektivisera produktionen.

NIBE Polska i Warnice, Polen

I Warnice, strax sydost om Szczecin i nordvästra Polen, finns NIBE Villavärmes produktionsanläggning för varmvattenberedare avsedda för i första hand den polska marknaden. Anläggningen har byggts upp under

1997 och 1998 och är nu i full produktion. Fabriksytan uppgår till 2.800 kvadratmeter och anläggningen sysselsätter i dagsläget 17 personer. Produktionsexpertis från Markaryd har under hela uppbyggnadsfasen deltagit i igångsättningen av tillverkningen. Idag är den polska bemanningen fullt utbildad på de ingående produktionsmomenten.

NIBE Villavärme under 1998

NIBE Villavärmes nettoomsättning uppgick till 356,8 Mkr att jämföras med 281,2 Mkr under 1997, vilket är en ökning med 26,9 procent. Ordergång och fakturering var under årets första hälft något dämpad medan försäljningstillväxten var relativt kraftig under årets andra hälft. NIBE Villavärmes försäljningsutveckling i Sverige präglades av att marknadsandelar togs inom alla de av affärsområdet prioriterade marknadssegmenten, det vill säga positionen som marknadsledande på den svenska marknaden stärktes ytterligare. Försäljningen på utlandsmarknaden visade också en betydande tillväxt under året men här har marknadsbearbetningen bara börjat och framtidsmöjligheterna bedöms vara mycket stora.

Som en följd av den goda volymutvecklingen har periodens rörelseresultat förbättrats från föregående års 26,1 Mkr till 30,3 Mkr. Olika engångskostnader förknippade med strukturförändringar inom framförallt produktionen har bidragit till att rörelsemarginalen sjunkit något jämfört med 1997.

Utsikter för 1999

Den svenska marknaden för NIBE Villavärmes produkter kommer med stor sannolikhet inte att uppvisa några kraftiga förändringar under 1999.

Totalmarknaden för såväl småberedare som modulberedare bedöms ligga kvar på ungefär samma nivå som under 1998. Möjligheter finns dock för affärsområdet att förstärka sina marknadsandelar ytterligare, mycket tack vare företagets gedigna produktionskunskande, en konsekvent distributionsfilosofi och en unik sortimentsbredd. Till detta bidrar också att de tre befintliga korrosionsskydden koppar, emalj och rostfritt finns som alternativ i samtliga huvudgrupper inom beredarsidan.

Totalmarknaden för villapannor bedömdes gå tillbaka under 1998 men tillbakagången blev ej så kraftig som förmodat. Utfallet för NIBE Villavärmes sortiment blev en god tillväxt, mycket tack vare en nyutvecklad vedpanna samt ökat intresse för såväl el- som oljepannsortimentet. Under 1999 bedöms marknaden att uppvisa en viss fortsatt tillbakagång till förmån för andra uppvärmningssystem. Affärsområdets marknadsandel bedöms dock kunna ökas ytterligare.

En viss ökning av småhusproduktionen bedöms inträffa också under 1999, varför behovet av frånluftsvärmepumpar för nyproduktionsmarknaden också förväntas öka något. Dessutom förväntas utbytesmarknaden bli större samtidigt som bedömningen är att vår marknadsandel kommer att öka. Inom detta produktsegment har NIBE Villavärme en lång tradition och ett stort produktkunnande. Med hjälp av den egna produktutvecklingen säkerställs en kontinuerlig uppgradering av produktsortimentet för såväl Sverige som för utlandsmarknaderna.

Vidare bedöms intresset för värmesystem som är miljöanpassade och där återvinning av energi kan ske, i syfte att generera en total energibesparing, att såväl 1999 som framgent vara stort.

Vad gäller totalmarknaden för markvärmepumpar så uppvisade den en kraftig volymtillväxt under första hälften av 1998 medan en uppbromsning ägde rum under andra halvåret. Totalt för året ökade dock marknaden något i Sverige. Eventuellt kan totalmarknaden under 1999 gå tillbaka något. Detta kommer dock inte att medföra en volymsänkning för affärsområdets nyutvecklade markvärmepumpsgeneration utan här görs bedömningen att en avsevärd volymtillväxt kommer att ske beroende på ökade marknadsandelar. Affärsområdet har mycket snabbt nått en marknadsledande position i och med de två genomförda förvärven av markvärmepumpstillverkare kombinerat med det kunnande som redan fanns inom denna teknologi.

Utlandsförsäljningen bedöms dessutom att öka på samtliga prioriterade marknader. Detta gäller för såväl varmvattenberedare som värmepumpar.

De ovannämnda försäljningsmöjligheterna tillsammans med interna effektiviseringar och rationaliseringar gör att NIBE Villavärme under 1999 förväntas uppnå ett bättre resultat än under 1998.

Affärsområdeschef Niklas Gunnarsson.

		1998	1997	1996	1995	1994
Nettoomsättning	(Mkr)	124,8	104,5	80,6	65,6	55,6
Rörelseresultat ¹⁾	(Mkr) ¹⁾	15,2	12,5	8,5	0,2	-1,1
Rörelsemarginal	(%)	12,2	12,0	10,6	0,3	-2,0
Antal anställda		70	68	56	47	37

¹⁾ Före koncerngemensamma kostnader.

Affärsidé

NIBE Brasvärmes affärsidé är att utveckla, tillverka alternativt köpa och marknadsföra brasvärmeprodukter/skorstenssystem för uppvärmning av luft i interiöra miljöer, med tonvikt på design samt miljövänlig och effektiv förbränning.

Målsättning

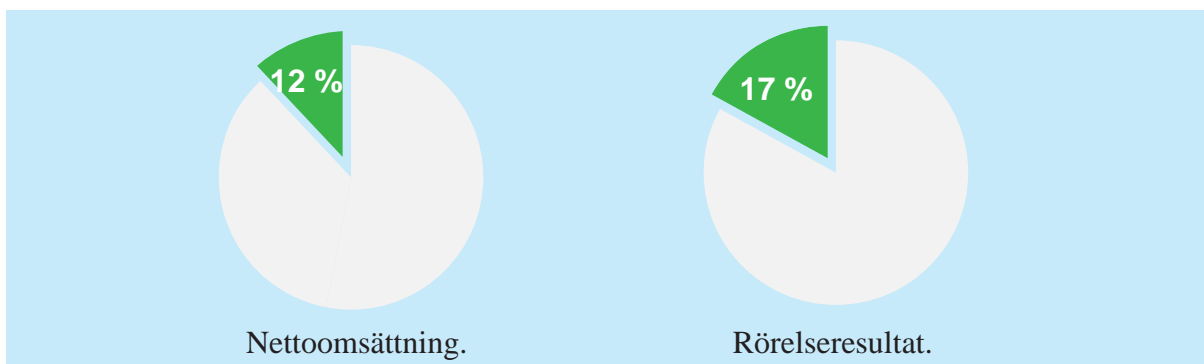
Målet för affärsområdet är att uppnå ett rörelseresultat på minst 10 procent av omsättningen över en konjunkturcykel.

Strategi

NIBE Brasvärmes strategi i Sverige är att vara en bred och komplett leverantör av brasvärmeprodukter till de svenska återförsäljarna. Dessa utgörs av specialbutiker, järn- och byggvaruhandeln samt de svenska hustillverkarna. Återförsäljarnätet skall dessutom vara rikstäckande.

Utanför Sverige skall marknader som redan etablerats och där potential för NIBE Brasvärmes produkter finns, prioriteras. Resurserna skall inledningsvis koncentreras till ett fåtal utvalda marknader.

NIBE Brasvärme skall, inom varje marknadssegment, tillhandahålla en palett av brasvärmeprodukter med hög kvalitet samt ett komplett skorstenssystem. Detta uppnås genom kontinuerlig utveckling av nya produkter med modern design och mil-

NIBE Brasvärmes andel av koncernens nettoomsättning och rörelseresultat 1998

jövänlig förbränningsteknik. Produkterna skall dessutom vara anpassade för de prioriterade utlandsmarknaderna, dock med fortsatt skandinavisk design. Vidare skall sortimentskompletteringar göras inom vissa marknadssegment och då på exklusiv agent- eller distributörsbasis.

NIBE Brasvärmes strategi syftar till att befästa och helst ytterligare stärka sin marknadsledande position i Sverige. På några års sikt skall dessutom utlandsförsäljningen uppgå till 30 procent av affärsområdets omsättning. I denna ambition ingår att kontinuerligt utvärdera nya förvärv av företag och agenturer.

Dekorvägg Victoria med en Vermont Encore.

Affärsområdesstruktur

Affärsområdets ursprung är produkter under det egna varumärket Handöl. I början av 1990-talet togs dessutom agenturerna för danska Morsø och amerikanska Vermont upp på exklusiv basis. Finska FinSpis tillkom under slutet av 1998.

Förvärvet av tillgångarna i braskamintillverkaren Contura i september 1994 innebar att affärsområdet blev den klart dominerande aktören på den svenska brasvärme-marknaden.

Affärsområdet försörjs med egna produkter från den tillverkningsenhet i Markaryd som också i huvudsak försörjer NIBE Villavärme med produkter.

Produkter

NIBE Brasvärme utvecklar och säljer egna produkter under varumärkena Handöl och Contura. Dessutom har affärsområdet på exklusiv basis försäljningsagenturerna i Sverige för Morsø (Danmark), Vermont (USA) och FinSpis (Finland). Dessa företag har en mycket stark position på sina respektive hemmamarknader. NIBE Brasvärmes produkter omfattar i huvudsak följande grupper:

- braskaminer
- gjutjärnsaminer
- kakelaminer
- kakelugnar
- murspisar
- braskassetter

Utöver ovanstående produktgrupper tillverkar och säljer NIBE Brasvärme kompletta skorstenssystem, anpassade för affärsområdets produkter.

Brasvärmeprodukter är att anse som en sekundär värmekälla eftersom såväl villor som fritidshus i de allra flesta fall har ett primärt uppvärmningssystem av annat slag, exempelvis vattenburen värme via radiatorer, luftvärme eller direktelvärm. Utöver funktionen som reservvärmekälla är en brasvärmeprodukt såväl en inredningsdetalj som en källa till hemtrevnad.

Braskaminerna är i allmänhet tillverkade i stålplåt och har en modern design som bland annat innebär stora glasytor för att bättre exponera elden. Braskaminer bygger på konvektionsvärmeprincipen, vilket innebär att kaminen är dubbelmantlad. I luftspalten mellan eldstad och yttermantel värms luften som snabbt stiger och ger en behaglig värme. Många braskaminer kan utrustas med fläkt, vilket ytterligare förbättrar värmespridningen i rummet. Braskaminerna säljs under varumärkena Handöl och Contura.

Gjutjärnskaaminerna är mindre eldstäder, tillverkade av gjutjärn med rustik design, ofta påminnande om äldre dagars kaminer. Gjutjärnskaaminerna säljs under varumärkena Vermont och Morsø som båda är agenturvaror.

Kakelkaminerna är en kombination av en braskamin och en kakelugn på så sätt att braskaminens eldstad kombineras med kakelugnens exteriör. Härigenom erhålls en produkt som utseendemässigt påminner om en kakelugn men som ger en snabb uppvärmning samt är tillräckligt lätt för att kunna ställas direkt på ett träbjälklag. På senare tid har detta segment designmässigt utvecklats och idag finns flera varianter med modern design. Kakelkaminerna säljs under varumärkena Handöl och Contura.

Kakelugnarna bygger på den ursprungliga kakelugnsprincipen att rökgaserna via rökgångar värmer upp kakelugnens stora massa. Den ackumulerade värmeenergin avges sedan till omgivningen under en längre tid. Genom agenturen för FinSpis har affärsområdet ett heltäckande sortiment

av vackra kakelugnar. Dessutom produceras en egen modell under varumärket Contura.

För de kunder som efterfrågar en "öppenspis-känsla" har de så kallade murspisarna utvecklats. Murspisarna består av en prefabricerad eldstad, tillverkad av stålplåt eller gjutjärn och ett antal sammanfogade, prefabricerade betongblock som exteriört påminner om en gammaldags murad öppen spis. Murspisarna säljs under varumärkena Handöl och Contura.

Braskassetterna är färdiga eldstäder avsedda att monteras in i redan befintliga öppna spisar. Härigenom höjs verkningsgraden i dessa med upp till 10 gånger, det vill säga till i princip samma nivå som för nyproducerade brasvärmeprodukter. Braskassetterna tillverkas i allmänhet av gjutjärn eller stålplåt. De säljs under varumärkena Handöl och Vermont.

Carl-Gustaf med panoramalucka för bästa exponering av elden.

I de fall då köparna av brasvärmeprodukter inte har en befintlig skorsten erbjuder NIBE Brasvärme ett komplett skorstenssystem under namnet "Premodul". Skorstenen är en så kallad "schaktskorsten", tillverkad av stål och omsluten av ett isolerande material. Dessutom finns en tung prefabricerad murad skorsten i lätthanterliga moduler som säljs under varumärket "NIBE Modulskorsten". Denna köps som en OEM-produkt och säljs exklusivt av NIBE Brasvärme på den svenska marknaden.

Marknad – Sverige

1998 inleddes med god efterfrågan av brasvärmeprodukter, vilken sedan ytterligare förstärktes under nästan hela tredje kvartalet till följd av den regniga och kalla sommaren. I slutet av september och under hela

Handölskassetten, "effektivast i test", här med panoramalucka.

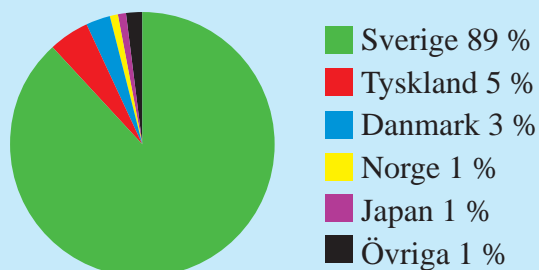
oktober dämpades dock efterfrågan, på grund av den globala finansiella oron med sjunkande börskurser och rädsla för en försämrad privatekonomi för hushållen som följd. Under årets sista månader ökade emellertid återigen efterfrågan och den svenska brasvärmemarknaden bedöms i volym ha uppgått till samma höga nivå som året innan.

De ekonomiska bidrag för inköp av brasvärmeprodukter som påverkade marknaden mycket positivt under 1997, har under året haft en mindre betydelse för efterfrågan än året innan. Istället bedöms en allmänt ökad konsumtion till följd av bland annat låga räntor och ett större intresse hos hushållen för investeringar i bostäder ha påverkat efterfrågan positivt. Dessutom har en begynnande ökning av nybyggnationen av småhus ytterligare stimulerat efterfrågan i kombination med att husköparen i en allt större utsträckning än tidigare väljer en brasvärmeprodukt som tillval i det nya huset.

NIBE Brasvärme har under 1998 klart förbättrat sin marknadsandel vilket i huvudsak beror på en generell försäljningsökning av egentillverkade produkter under varumärkena Handöl och Contura. Detta gäller då framförallt kompletta leveranser av braskaminer, murspisar och kakelkaminer tillsammans med ett skorstenssystem. Dessutom har årets produktnyheter och lyckad marknadsföring av dessa bidragit till en ökad försäljning.

När det gäller efterfrågan på gjutjärnskaaminer har den varit fortsatt god och försäljningsmässigt ligger affärsområdet kvar på samma höga nivå som året innan med produkter under varumärkena Morsø och Vermont.

Omsättningens fördelning på affärsområdets geografiska marknader

Våren 1998 lanserades en helt ny lättmonterad fristående murspis under varumärket Handöl som omgående blev en mycket stor succé på den svenska marknaden. Produktens design är en vidareutveckling av Handöl 10, Sveriges mest sålda braskamin, med en omramning av prefabricerad betong istället för plåt.

Under hösten genomförde konsumentverket ett stort test av kassetter/insatser för öppna spisar som sedan presenterades i tidningen Råd & Rön. Vår egenutvecklade Handölkassett blev i detta test utsedd till marknadens effektivaste med den högsta verkningsgraden. Detta erkännande tillsammans med en professionell marknadsföring har lett till en mycket stor framgång och NIBE Brasvärme är nu definitivt en av de största leverantörerna även inom detta segment.

Under 1998 har agenturen för Dovresortimentet avvecklats på grund av att den avsedda försäljningsvolymen för detta varumärke inte uppnåddes.

I stället har affärsområdet under hösten tagit in FinSpis kakelugnar som agentur på den svenska marknaden. FinSpis är Nordens största tillverkare av ackumulerande produkter med klassiskt kakelugnsutseende och tillverkas i en modern tillverkningsanläggning i Åbo. Dessa produkter kompletterar affärsområdets övriga sortiment på ett mycket bra sätt och därmed uppnås en komplett produktpalet inom samtliga uttalade marknadssegment på den svenska marknaden.

FinSpis har tidigare bearbetat den svenska marknaden i egen regi men med NIBE Brasvärmes rikstäckande distributionsnät kommer det att finnas goda möjligheter att öka försäljningen av kakelugnar ytterligare.

Utlandsmarknader

Utlandsfaktureringen ökade under 1998 med 14,7 procent till 14,1 Mkr. Detta förklaras av en ökad försäljning till de prioriterade marknaderna Tyskland och Danmark.

Efterfrågan av brasvärmeprodukter på den tyska marknaden var under årets början ovanligt svag men ökade återigen under hösten och bedöms ha uppgått till ungefär samma volym som året innan.

Bedömningen är att försäljningen av produkter som prismässigt ligger i mellanklassen och säljs via fackhandeln har minskat medan något dyrare och exklusivare produkter fortfarande ligger kvar på tidigare nivåer. Lågprisprodukter tillverkade i lågkostnadsländer och som säljs över den tyska byggvaruhandeln "Baumarkt" har sannolikt ökat något under året.

Affärsområdets produkter är av nischkaraktär på den stora tyska brasvärmemarknaden och designen skiljer sig från de traditionella tyska och danska brasvärmeprodukterna. Produkter med annorlunda design och med god lönsamhet är intressanta för fackhandlare av brasvärmeprodukter i en allt hårdare konkurrens från "Baumarkt" som säljer billiga kopior av de traditionella brasvärmeprodukterna.

Affärsområdets produkter har en typisk skandinavisk design och har ofta glas på tre sidor, vilket är relativt ovanligt på den internationella brasvärmemarknaden. Detta upplevs som en stor fördel eftersom maximal insyn till elden uppnås. Detta är ett av de viktigaste försäljningsargumenten för NIBE Brasvärmes produkter utomlands.

Under året har affärsområdet fortsatt uppbyggnaden av ett distributionsnät i Tyskland, vilket nu är väl utbyggt i norra och västra delen. Bearbetningen sker i egen regi med utgångspunkt från huvudkontoret i Markaryd och har i ett inledande skede bestått av införsäljning av produkter för exponering i butik. NIBE Brasvärme har ett distributionsnät bestående av ett ansevärt antal specialbutiker för brasvärmeprodukter, vilka alla har ett antal utställda produkter från affärsområdet. Under nästa år kommer marknadsföringsarbetet i huvudsak att koncentreras till vidareutveckling av dessa specialbutiker. Dessutom fortsätter arbetet med att finna nya återförsäljare i de regioner där NIBE Brasvärme inte finns representerad i dagsläget.

I Danmark säljer och marknadsför affärsområdet produkter under varumärkena Handöl och Vermont. Bearbetningen sker i egen regi med utgångspunkt från huvudkontoret i Markaryd och distributionen sker genom ett antal större återförsäljare av fackhandelskaraktär. Försäljningen har ökat avsevärt under året. Under nästa år kommer befintliga återförsäljare att bearbetas ytterligare. Dessutom kommer ett antal nya återförsäljare att tas upp för att på sikt ha ett helt rikstäckande nät av butiker med utställning.

På övriga marknader såsom Italien och Belgien har försäljningen under 1998 legat på ungefär samma nivå som året innan medan försäljningen till Japan har minskat något. I dessa länder samarbetar vi med importörer som i sin tur bearbetar marknaden genom sina återförsäljare.

Norge är en erkänt stor brasvärmemarknad och NIBE Brasvärme har nu ett antal produkter under varumärket Handöl godkända för den norska marknaden. Det finns därmed förutsättningar för att kunna bygga upp ett återförsäljarnät i likhet med de som finns i Tyskland och Danmark. Norge kommer fortsättningsvis att betraktas som en prioriterad marknad för affärsområdet.

Finspis Vals.

NIBE Brasvärme under 1998

NIBE Brasvärmes totala fakturering under året uppgick till 124,8 Mkr att jämföra med 104,5 Mkr under 1997, vilket är en ökning med 19,4 procent jämfört med föregående år. Ökningen beror i huvudsak på en ökad försäljning på den svenska marknaden till följd av förbättrade marknadsandelar samt delvis också på en överskjutande orderstock från året innan. Utlandsförsäljningen uppgick till 14,1 Mkr att jämföra med 12,3 Mkr under 1997, vilket motsvarar en exportandel på 11,3 procent jämfört med 11,7 procent 1997.

Rörelseresultatet uppgick till 15,2 Mkr jämfört med 12,5 Mkr under 1997 och det förbättrade resultatet beror i sin helhet på ökad försäljning.

Affärsområdeschef Niklas Gunnarsson framför Bohus.

Utsikter för 1999

Brasvärmemarknaden har under de senaste åren ökat högst avsevärt. En kraftig ökning av efterfrågan noterades under 1997 till följd av regeringens beslut att lämna ekonomiska bidrag för inköp av brasvärmeprodukter. Under 1998 fick detta beslut mindre påverkan på efterfrågan och under kommande år bedöms efterfrågan istället att stimuleras av en ökad inhemsk konsumtion och en viss ökning av småhusbyggandet. Sammanfattningsvis bedöms marknaden för brasvärmeprodukter under 1999 att stabilisera sig på den nuvarande höga nivån.

Affärsområdet har under 1998 haft en viss orderingångsökning av brasvärmeprodukter från de svenska småhustillverkarna, vilken förväntas fortsätta även under nästa år. Affärsområdet gynnas speciellt av en

ökning av småhusbyggandet på grund av sitt kompletta sortiment av lättmonterade produkter med tillhörande skorstenssystem, vilket passar mycket bra i samband med nybyggnation.

NIBE Brasvärme har tidigare haft en blygsam försäljning av kakelugnar på grund av att det endast funnits en modell i sortimentet. FinSpis har ett mycket attraktivt sortiment av vackra kakelugnar med erkänt goda prestanda. Under 1999 kommer ett rikstäckande nät av utbildade återförsäljare för FinSpis att byggas upp. Den förväntade omsättningsökningen betraktas som ett extra försäljningstillskott och kommer att bidra till en ytterligare ökning av marknadsandelen. Målsättningen är på sikt att vara marknadsledande även inom detta segment.

I början av 1999 har ytterligare en ny murspis med traditionell design under varumärket Handöl lanserats. Vidare lanserar affärsområdet under våren 1999 den första nya Contura-kaminen sedan övertagandet. Kaminen har en helt nyutvecklad brännkammare med den senaste förbränningstekniken och kommer inledningsvis att finnas som en traditionell braskamin tillverkad av stålplåt samt ha modern design i klassisk form. Nya modeller baserade på denna nya brännkammare kommer sedan successivt att tas fram med design och materialval anpassade för såväl den svenska marknaden som för de prioriterade utländska marknaderna.

Genom att lansera godkända modeller på den norska marknaden kommer NIBE Brasvärme under nästa år att bygga upp ett återförsäljarnät även på denna marknad, vilket på sikt förväntas ge ett värdefullt försäljningstillskott.

Tyskland är en stor brasvärmemarknad och affärsområdet bedöms under de kommande åren ha goda möjligheter att ytterligare öka försäljningen genom en fortsatt ökad försäljning till befintliga återförsäljare i kombination med en utbyggnad av återförsäljarnätet och lanseringar av nya modeller.

NIBE Brasvärme är en stark leverantör till de svenska återförsäljarna med flera kända varumärken och attraktiva produkter inom alla segment. Konkurrensen bedöms fortsättningsvis som hård. NIBE Brasvärme har dock goda utsikter att ytterligare förbättra sin marknadsandel under 1999 till följd av lanseringar av nya modeller, tillgång till ett attraktivt kakelugnssortiment samt en totalt sett komplett produktpalet.

En fortsatt stabil efterfrågan på hemmamarknaden och en fortsatt positiv försäljningutveckling på de prioriterade utlandsmarknaderna gör att NIBE Brasvärme bör uppnå ett starkt resultat även under 1999.

Styrelse

Bengt Hjelm, född 1943.

Ordförande och styrelsemedlem sedan 1989.

Civilekonom och sedan 1980 VD i konsultföretaget Hjelm & Rohman AB med huvudinriktning på företagsledning, företagsförvärv och styrelseuppdrag.

Eget och makas aktieinnehav i NIBE Industrier:
94.008 aktier av serie A och
222.352 aktier av serie B.

Lars Lind, född 1941.

Styrelsemedlem sedan 1989.

Civilekonom. Grundare och styrelsemedlem av riskkapitalbolaget MVI, styrelseledamot i Ekman & Co och Helmet Oy.

Aktieinnehav i NIBE Industrier: 400 aktier.

Gerteric Lindquist, född 1951.

Styrelsemedlem sedan 1989.

VD och Koncernchef.

Civilingenjör och civilekonom.

Aktieinnehav i NIBE Industrier:
94.035 aktier av serie A och
219.415 aktier av serie B.

Leif Gustavsson, född 1945.

Styrelsemedlem sedan 1994.

Ekonomidirektör i NIBE Industrier AB.

Ekonomexamen.

Styrelseledamot i Markaryds Sparbank.

Aktieinnehav i NIBE Industrier:
94.008 aktier av serie A och
192.021 aktier av serie B.

Arvid Gierow, född 1943.

Styrelsemedlem sedan 1997.

Civilekonom. Aktiv bland annat som styrelseordförande i Svenska Handelsbanken Helsingborg, Markaryds Formplast AB samt ALMI Företagspartner Skåne AB.

Aktieinnehav i NIBE Industrier:
5.400 aktier av serie B.

Bill Tunbrant, född 1950.

Styrelsemedlem sedan 1997.

Civilingenjör. VD i Cramo Instant AB.

Aktieinnehav i NIBE Industrier:
400 aktier av serie B.

Ledande befattningshavare

Gerteric Lindquist, född 1951.

Civilingenjör och civilekonom.
Koncernchef.
VD i NIBE Industrier AB
samt VD i NIBE AB.
Anställd sedan 1988.
Aktieinnehav i NIBE Industrier:
94.035 aktier av serie A och
219.415 aktier av serie B.

Leif Gustavsson, född 1945.

Ekonomexamen.
Ekonomidirektör i NIBE Industrier AB.
Anställd sedan 1966.
Aktieinnehav i NIBE Industrier:
94.008 aktier av serie A och
192.021 aktier av serie B.

Christer Fredriksson, född 1955.

Civilingenjör.
Affärsområdeschef för NIBE Element
samt VD i Backer Elektro-Värme AB.
Anställd sedan 1992.
Aktieinnehav i NIBE Industrier:
23.490 aktier av serie A och
44.810 aktier av serie B.

Kjell Ekermo, född 1956

Civilingenjör.
Affärsområdeschef för NIBE Villavärme.
Anställd sedan 1998.
Aktieinnehav i NIBE Industrier: 0 aktier.

Niklas Gunnarsson, född 1965.

Ingenjör.
Affärsområdeschef för NIBE Brasvärme.
Anställd sedan 1987.
Aktieinnehav i NIBE Industrier:
700 aktier av serie B.

Revisorer

Bertil Lindahl, född 1946.

Auktoriserad Revisor.
Öhrlings Coopers & Lybrand AB.
Revisor i bolaget sedan 1998.

Kerstin Johansson, född 1957.

Revisor.
Consilia Redovisning och Revision AB.
Revisor i bolaget sedan 1998.

Revisorssuppleanter

Lars Göransson, född 1963.

Auktoriserad Revisor.
Öhrlings Coopers & Lybrand AB.

Sten Hermansson, född 1945.

Auktoriserad Revisor.
Öhrlings Coopers & Lybrand AB.

Löner och ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare

Styrelsens arvode uppgick under 1998 till 330 kkr. Av detta belopp har styrelsens ordförande erhållit 135 kkr i enlighet med styrelsens beslut. Arvode utgår inte till de styrelsemedlemmar som är anställda i koncernen. Avtal om framtida pension/avgångsvederlag eller andra förmåner finns varken för styrelsens ordförande eller styrelsens ledamöter förutom avgångsvederlag för verkställande direktören. Vid uppsägning av anställningen från bolagets sida är uppsägningstiden 6 månader och utöver lön äger verkställande direktören rätt till avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner. För 1998 uppgick lön och ersättningar till verkställande direktören till 920 kkr. Härtill kommer förmånen av fri bil. Lön till övriga ledande befattningshavare uppgick till 2.298 kkr. Även för dessa tillkommer förmånen av fri bil.

Styrelsen och verkställande direktören för NIBE Industrier AB (publ), 556374-8309, får härmed avge årsredovisning för verksamhetsåret 1998. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Koncernen består förutom av moderbolaget även av de helägda dotterbolagen NIBE AB i Markaryd, Backer Elektro-Värme AB i Sösdala, Loval Oy i Finland, Bröderna Håkansson Värme AB i Tjörnarp, Jevi A/S i Danmark samt Calesco Foil AB i Kolbäck. NIBE AB äger i sin tur dotterbolaget NIBE Polska Sp. z o. o., Backer Elektro-Värme AB äger i sin tur dotterbolagen Norske Backer A/S i Norge och Backer Elektro Oy i Finland samt Backer OBR Sp. z o. o. i Polen. Loval Oy i Finland äger dotterbolaget Kiloval Oy i Finland. Bröderna Håkansson Värme AB äger dotterbolagen Oy Meyer Vastus AB i Finland, Brakon Norge A/S i Norge samt Tjörnarps Industri AB i Tjörnarp. I koncernen ingår också det helägda vilande dotterbolaget Handöl-Form AB.

Information om verksamheten

NIBE AB är ett verkstadsföretag vars huvudsakliga tillverkning och försäljning utgörs av vattenvärmare, pannor, frånluftsvärmepumpar och braskaminer. I juni förvärvades värmepumpsverksamheten och tillgångarna i danska Lodam Energi A/S. Hela produktionen har under hösten flyttats till Markaryd. NIBE bedriver också verksamhet i Danmark genom den utländska filialen Vølund Varmeteknik. Under 1998 har det polska dotterbolaget NIBE Polska Sp. z o. o. varit under uppbyggnad. Under 1999 kommer all försäljning av varmvattenberedare i Polen att vara baserad på lokal tillverkning.

Backergruppens huvudsakliga tillverkning och försäljning utgörs av rörelement, inom vilket segment man är störst i Norden. Tillverkningen sker förutom i Sösdala även i Norge, Finland och Polen. Loval Oy verkar inom samma område som Backergruppen och är den andra stora aktören på den nordiska marknaden. Bröderna Håkansson förvärvades i mars men konsolideras från årets början. Danska Jevi A/S förvärvades i juli månad och konsolideras från samma tidpunkt då denna sammanföll med deras räkenskapsår. Calesco Foil AB, som tillverkar folieelement förvärvades i september men konsolideras från årets början. Justering görs dock på koncernnivå för det resultat som har uppkommit före förvärvet. De förvärvade bolagen kompletterar NIBE Elements verksamhet både geografiskt och produktmässigt.

Styrelsens arbete

NIBE Industriers styrelse består av sex ledamöter valda av bolagsstämman. Tjänstemän i bolaget deltar vid behov i styrelsens sammanträden som föredragande eller sakkunniga i enskilda ärenden. Styrelsen behandlar alla frågor av betydelse och några kommittéer är ej utsedda.

Under verksamhetsåret 1998 hade styrelsen 15 sammanträden varav nio per telefon. Styrelsesammanträdena har hållits i samband med avgivande av delårsrapporter och bokslutskommuniké. Dessutom har ett sammanträde behandlat budget. Övriga möten har behandlat större investeringar och företagsförvärv. Vid sammanträdena har protokoll förts.

Styrelsen erhåller varje månad en rapport om bolagets resultat och ställning. Vidare har verkställande direktören kontinuerligt kontakt med styrelsens ordförande.

Omsättning

Koncernens nettoomsättning uppgick till 1.026.765 kkr (735.813 kkr). Av omsättningsökningen på 290.952 kkr avser 107.399 kkr jämförbara enheter.

Resultat

Koncernens resultat efter finansiella poster uppgick till 73.103 kkr (59.347 kkr). Räntabiliteten på totalt kapital uppgick till 13,9 procent (14,0 procent).

Investeringar

Koncernens investeringar uppgick totalt till 112.763 kkr (35.260 kkr) varav 51.960 kkr (25.230 kkr) i maskiner och inventarier, 10.929 kkr (370 kkr) i fastigheter, 5.280 kkr (655 kkr) i pågående nyanläggningar, 42.834 kkr (8.811 kkr) i goodwill, 246 kkr (190 kkr) i immateriella tillgångar, 0 kkr (4 kkr) i aktier i intressebolag och 1.514 kkr (0 kkr) i långfristiga värdepapper.

Finansiell ställning

Koncernens likvida medel uppgick till 36.192 kkr (82.342 kkr). Därutöver hade koncernen beviljade outnyttjade krediter på 55.747 kkr (77.546 kkr).

Koncernens likvida medel har i huvudsak ianspråktagits för företagsförvärv.

Väsentliga händelser sedan årsskiftet

I januari förvärvades verksamheten i det finska företaget Haato Varaajat Oy som är en av Finlands ledande tillverkare av varmvattenberedare och värmepumpar. Företagets årsomsättning uppgick under 1998 till cirka 26 Mkr. Därmed förstärks affärsområdet NIBE Villavärme ytterligare, framför allt på den finska marknaden samt inom det prioriterade produktsegmentet rostfria varmvattenberedare.

Framtida utveckling

NIBEs position på prioriterade marknader är stark.

De under året genomförda förvärven möjliggör betydande samordningsvinster. Den kraftiga tillväxten inom befintliga enheter har också förstärkt potentialen för fortsatta rationaliseringar.

Vi ser därför med god tillförsikt på utvecklingen under 1999 trots att omvärldsförhållandena är svårbedömda.

Koncernens fria egna kapital

Koncernens fria egna kapital uppgick på balansdagen till 153.165 kkr. Härav åtgår för föreslagna avsättningar till bundna fonder 0 kkr.

Vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att till bolagsstämmans förfogande stående vinstmedel 53.147 kkr disponeras på följande sätt:

Lämnas till utdelning	14.675
Överföres till ny räkning	38.472
	53.147

Resultat och ställning samt finansiering framgår av efterföljande redovisningshandlingar (kkr).

Koncernens resultaträkning

(kkkr)

	<i>Not 1</i>	1998	1997
Nettoomsättning	<i>Not 2</i>	1.026.765	735.813
Kostnad för sålda varor		- 781.565	- 554.270
Bruttoresultat		245.200	181.543
Försäljningskostnader		- 116.361	- 86.277
Administrationskostnader		- 53.533	- 38.025
Övriga rörelseintäkter		7.125	6.672
Rörelseresultat	<i>Not 2, 3</i>	82.431	63.913
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	<i>Not 5</i>	2.673	2.342
Räntekostnader och liknande resultatposter	<i>Not 6</i>	- 10.127	- 6.824
Resultat i dotterbolag före förvärv		- 1.874	- 84
Resultat efter finansiella poster		73.103	59.347
Skatt på årets resultat	<i>Not 8</i>	- 24.469	- 18.120
Minoritetens andel av resultat efter skatt		- 131	0
Årets vinst		48.503	41.227

Koncernens balansräkning

(kkkr)

	<i>Not 1</i>	1998-12-31	1997-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Goodwill	<i>Not 9</i>	66.506	29.837
Övriga immateriella tillgångar	<i>Not 10</i>	478	264
		66.984	30.101
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	<i>Not 11</i>	97.696	91.703
Maskiner och inventarier	<i>Not 12</i>	102.407	72.149
Pågående nyanläggningar	<i>Not 13</i>	7.934	2.654
		208.037	166.506
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav		1.585	71
Fordran hos intressebolag		0	1.287
Andra långfristiga fordringar		1.550	458
		3.135	1.816
Summa anläggningstillgångar		278.156	198.423
Omsättningstillgångar			
Varulager			
Råvaror och förnödenheter		105.354	73.292
Varor under tillverkning		45.099	29.742
Färdiga varor och handelsvaror		49.210	35.493
		199.663	138.527
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		141.541	100.276
Övriga fordringar		4.123	2.575
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		5.920	3.262
		151.584	106.113
Kortfristiga placeringar	<i>Not 14</i>	3.573	0
Kassa och bank		36.192	82.342
Summa omsättningstillgångar		391.012	326.982
Summa tillgångar		669.168	525.405

(kkkr)

		1998-12-31	1997-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	<i>Not 16</i>		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		58.700	58.700
Bundna reserver		76.778	77.630
		135.478	136.330
Fritt eget kapital			
Fria reserver		104.662	69.545
Årets vinst		48.503	41.227
		153.165	110.772
Summa eget kapital		288.643	247.102
Minoritetens andel av eget kapital		531	0
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner		22.199	20.494
Avsättningar för skatter		44.137	38.270
Garantiriskreserv		6.054	5.499
Summa avsättningar		72.390	64.263
Långfristiga skulder	<i>Not 17</i>		
Checkräkningskrediter	<i>Not 18</i>	31.972	732
Skulder till kreditinstitut		92.517	60.006
Pensionsskuld		578	179
Övriga skulder		0	563
Summa långfristiga skulder		125.067	61.480
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		15.510	17.568
Leverantörsskulder		53.843	37.262
Förskott från kunder		222	387
Skatteskulder		9.525	9.924
Övriga skulder		25.610	25.266
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	<i>Not 19</i>	77.827	62.153
Summa kortfristiga skulder		182.537	152.560
Summa eget kapital och skulder		669.168	525.405
Ställda säkerheter	<i>Not 20</i>	442.732	391.339
Ansvarsförbindelser	<i>Not 21</i>	3.723	1.805

Koncernens finansieringsanalys

(kkkr)

	1998	1997
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	82.431	63.913
+ avskrivningar som belastat detta resultat	34.768	26.647
+/- omräkningsdifferens av utländska dotterbolag	1.668	- 269
- minoritetens resultatandel	- 131	0
	118.736	90.291
Räntetäkter och liknande resultatposter	2.673	2.342
Räntekostnader och liknande resultatposter	- 10.127	- 6.824
Resultat i dotterbolag före förvärv	- 1.874	- 84
Skatt på årets resultat	- 24.469	- 18.120
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	84.939	67.605
Förändring av rörelsekapital		
Ökning av varulager	- 61.136	- 18.498
Ökning av kortfristiga fordringar	- 49.044	- 15.264
Ökning av kortfristiga skulder	29.977	29.997
Kassaflöde från den löpande verksamheten	4.736	63.840
Investeringsverksamheten		
Förvärv av intresseföretag	0	- 4
Förvärv av långfristiga värdepapper	- 1.514	0
Förvärv av maskiner och inventarier	- 51.960	- 25.230
Förvärv av byggnader och mark	- 10.929	- 370
Förändring av pågående nyanläggningar	- 5.280	- 655
Förvärv av goodwill	- 42.834	- 8.811
Förvärv av andra immateriella anläggningstillgångar	- 246	- 190
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	768	552
Förändring av minoritetsintresse	531	- 633
Förändring av långfristiga fordringar	195	- 1.470
Kassaflöde från investeringsverksamheten	- 111.269	- 36.811
Finansieringsverksamheten		
Nyemission	0	79.128
Förändring av långfristiga skulder och avsättningar	71.714	- 35.806
Förändring i koncernens sammansättning	409	- 5
Utdelning till aktieägarna	- 11.740	- 6.016
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	60.383	37.301
Förändring av likvida medel	- 46.150	64.330
Disponibla likvida medel		
Likvida medel vid årets början	82.342	18.012
Förändring av likvida medel	- 46.150	64.330
Likvida medel vid årets slut	36.192	82.342
Outnyttjad checkräkningskredit	55.747	77.546
Summa disponibla likvida medel	91.939	159.888

Moderbolagets resultaträkning

(kkkr)

	<i>Not 1</i>	1998	1997
Nettoomsättning		0	0
		0	0
Administrationskostnader	-	5.583	- 4.363
Övriga rörelseintäkter		0	188
Rörelseresultat	-	5.583	- 4.175
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från andelar i koncernföretag	<i>Not 4</i>	18.774	13.099
Ränteintäkter och liknande resultatposter	<i>Not 5</i>	1.807	2.787
Räntekostnader och liknande resultatposter	<i>Not 6</i>	- 3.141	- 3.656
Resultat efter finansiella poster		11.857	8.055
Bokslutsdispositioner	<i>Not 7</i>	- 40	- 380
Skatt på årets resultat	<i>Not 8</i>	- 43	- 393
Årets vinst		11.774	7.282

Moderbolagets balansräkning

(kkkr)

	<i>Not 1</i>	1998-12-31	1997-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier i dotterföretag	<i>Not 15</i>	278.558	192.426
Fordran hos koncernföretag		1.500	0
Summa anläggningstillgångar		280.058	192.426
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordran hos koncernföretag		9.488	45.028
Övriga fordringar		2.083	968
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		61	108
		11.632	46.104
Kassa och bank		2.355	35.871
Summa omsättningstillgångar		13.987	81.975
Summa tillgångar		294.045	274.401

(kkkr)

		1998-12-31	1997-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	<i>Not 16</i>		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		58.700	58.700
Överkursfond		67.428	67.428
Reservfond		7.454	6.724
		133.582	132.852
Fritt eget kapital			
Balanserade vinstmedel		41.373	46.561
Årets vinst		11.774	7.282
		53.147	53.843
Summa eget kapital		186.729	186.695
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfonder		2.347	2.307
Summa obeskattade reserver		2.347	2.307
Långfristiga skulder	<i>Not 17</i>		
Skulder till koncernföretag		28.500	28.500
Skulder till kreditinstitut		59.289	29.927
Summa långfristiga skulder		87.789	58.427
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		9.610	9.963
Leverantörsskulder		33	207
Skulder till koncernföretag		5.403	0
Skatteskulder		0	290
Övriga skulder		107	14.883
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	<i>Not 19</i>	2.027	1.629
Summa kortfristiga skulder		17.180	26.972
Summa eget kapital och skulder		294.045	274.401
Ställda säkerheter	<i>Not 20</i>	229.778	192.313
Ansvarsförbindelser	<i>Not 21</i>	25.500	25.249

Moderbolagets finansieringsanalys

(kkkr)

	1998	1997
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	- 5.583	- 4.175
Ränteintäkter och liknande resultatposter	1.807	2.787
Räntekostnader och liknande resultatposter	- 3.141	- 3.656
Skatt på årets resultat	- 43	- 393
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	- 6.960	- 5.437
Förändring av rörelsekapital		
Förändring av kortfristiga fordringar	34.472	- 33.545
Förändring av kortfristiga skulder	- 9.792	14.287
Kassaflöde från den löpande verksamheten	17.720	- 24.695
Investeringsverksamheten		
Förvärv av dotterföretag	- 86.132	- 9.949
Förändring av långfristiga fordringar	- 1.500	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	- 87.632	- 9.949
Finansieringsverksamheten		
Nyemission	0	79.128
Resultat från andelar i koncernföretag	18.774	13.099
Förändring av långfristiga skulder	29.362	- 18.878
Utdelning till aktieägarna	- 11.740	- 6.016
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	36.396	67.333
Förändring av likvida medel	- 33.516	32.689
Disponibla likvida medel		
Likvida medel vid årets början	35.871	3.182
Förändring av likvida medel	- 33.516	32.689
Summa disponibla likvida medel	2.355	35.871

1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget NIBE Industrier AB (publ) och de dotterföretag i vilka moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av röstetalet eller på annat sätt har ett dominerande inflytande. Förvärvade och avyttrade bolag ingår i koncernens resultaträkning under innehavstiden.

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden. För koncernredovisningen tillämpas rekommendation RR01.

De utländska dotterbolagens resultat- och balansräkningar omräknas enligt dagskursmetoden.

Rekommendation RR01 från Redovisningsrådet innebär bland annat att det egna kapitalet i det förvärvade bolaget bestäms utifrån en marknadsvärdering av tillgångar och skulder vid förvärvstidpunkten. Dessa marknadsvärden utgör koncernens anskaffningskostnad. Skillnad mellan anskaffningsvärdet på dotterbolagsaktier och det vid förvärfsanalysen beräknade värdet av eget kapital redovisas som koncernmässig goodwill. Endast den del av dotterbolagets fria egna kapital, som kan utdelas till moderbolaget utan att aktien behöver nedskrivas, ingår i koncernens fria egna kapital.

Vid upprättandet av koncernbalansräkningen har de obeskattade reserverna uppdelats i en del som redovisas som latent skatteskuld under rubriken avsättningar och en återstående del som redovisas under bundet eget kapital, det vill säga inte utdelningsbara medel. I koncernresultaträkningen bortfaller således sådana bokslutsdispositioner som innebär förändring av obeskattade reserver. Skattedelen i dessa förändringar redovisas tillsammans med årets skattekostnad i resultaträkningen, medan eget kapitalandelen ingår i årets resultat.

Procentsatsen för beräkning av latent skatt i svenska dotterbolag är 28 procent och för utländska dotterbolag respektive lands gällande skattesats. För internvinster har erforderliga reserveringar gjorts.

Fordringar

Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats enligt Bokföringsnämndens rekommendation R7.

Anläggningstillgångar

Planenliga avskrivningar har baserats på anskaffningsvärden och beräknats med hänsyn till uppskattad ekonomisk livslängd. Följande avskrivningsprocent har använts:

Goodwill	10 – 20%
Övriga immateriella tillgångar	20%
Byggnader	3,33 – 5%
Markanläggningar	3,75 – 5%
Maskiner och inventarier	10 – 20%
Fastighetsinventarier	4%

Bokföringsmässiga avskrivningar har gjorts med skattemässigt maximalt tillåtna belopp.

Varulager

Varulagret har värderats till anskaffningskostnad, varefter schablonmässigt avdrag för inkurans har gjorts med 3 procent respektive till verkligt värde (Sverige).

Forskning och utveckling

Kostnader för forskning och utveckling resultatförs i sin helhet det år de uppstår.

Koncernbidrag

Erhållet koncernbidrag i moderbolaget har redovisats enligt Redovisningsrådets Akutgrupps uttalande, vilket innebär att det har redovisats som finansiell intäkt. Föregående års belopp har justerats.

2 Nettoomsättningens och rörelseresultatets fördelning

Fördelning per affärsområde

	Nettoomsättning		Rörelseresultat	
	1998	1997	1998	1997
NIBE Element	552.431	356.430	45.488	32.799
NIBE Villavärme	356.845	281.239	30.279	26.053
NIBE Brasvärme	124.787	104.524	15.225	12.499
Koncernjusteringar	-7.298	-6.380	-8.561	-7.438
Totalt koncernen	1.026.765	735.813	82.431	63.913

Fördelning per geografisk marknad

	Nettoomsättning	
	1998	1997
Norden	762.983	560.800
Europa exklusive Norden	254.173	169.761
Övriga marknader	9.609	5.252
Totalt koncernen	1.026.765	735.813

3 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	1998			1997		
	Löner och andra ersättningar	Sociala kost- nader	(varav pensions- kostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kost- nader	(varav pensions- kostnader)
Moderbolaget	2.583	1.273	(350)	1.897	1.048	(295)
Dotterföretag	260.759	91.136	(15.753)	188.735	72.404	(12.313)
Koncernen totalt	263.342	92.409	(16.103)	190.632	73.452	(12.608)

Av moderbolagets pensionskostnader avser 156 kkr (211 kkr) VD.

Moderbolaget har inga utestående pensionsförpliktelser till styrelse och VD.

Motsvarande belopp för koncernen är 1.105 kkr (572 kkr).

Koncernens utestående pensionsförpliktelser till tidigare styrelse och VD uppgår till 578 kkr (179 kkr).

Löner och andra ersättningar fördelade per land samt mellan styrelse och VD och övriga anställda

	1998		1997	
	Styrelse och VD	Övriga anställda	Styrelse och VD	Övriga anställda
Moderbolaget	1.250	1.333	1.172	725
Dotterföretag i Sverige	3.278	181.991	809	133.876
Norge (1998; varav tantiem 105 kkr)	915	14.745	400	13.184
Finland	1.371	38.155	889	33.157
Danmark (1998; varav tantiem 36 kkr)	365	15.389	0	2.614
Polen	938	3.612	1.074	2.732
Koncernen totalt	8.117	255.225	4.344	186.288

Medelantal anställda

	1998		1997	
	Antal anställda	Varav män	Antal anställda	Varav män
Moderbolaget	3	2	3	2
Dotterföretag i Sverige	896	713	666	572
Norge	62	41	54	34
Finland	235	98	208	91
Danmark	52	36	7	7
Polen	142	106	129	96
Koncernen totalt	1.390	996	1.067	802

Avtal om avgångsvederlag

Finns endast för verkställande direktören i moderbolaget där avtal träffats om avgångsvederlag uppgående till en årslön.

4 Resultat från andelar i koncernföretag

	Moderbolaget	
	1998	1997
Koncernbidrag	7.110	7.140
Utdelning	11.664	5.959
	18.774	13.099

5 Ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Ränteintäkter, koncernföretag	0	0	891	953
Ränteintäkter, övriga	2.666	1.853	409	1.035
Övriga finansiella intäkter	7	489	507	799
	2.673	2.342	1.807	2.787

6 Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Räntekostnader, koncernföretag	0	0	906	1.385
Räntekostnader, övriga	7.746	6.427	2.235	2.271
Övriga finansiella kostnader	2.381	397	0	0
	10.127	6.824	3.141	3.656

7 Bokslutsdispositioner

	Moderbolaget	
	1998	1997
Avsättning till periodiseringsfond	-40	-380
Summa	-40	-380

8 Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Inkomstskatt	24.545	16.692	43	393
Latent skatt	-76	1.428	0	0
Summa	24.469	18.120	43	393

I koncernen redovisas årets latent skatt, -76 kkr (1.428 kkr), som skattekostnad i koncernresultaträkningen. Av årets latent skattekostnad är 3.425 kkr (2.736 kkr) hänförlig till förändring i obeskattade reserver.

Latent skatteskuld i koncernen uppgår till 44.137 kkr (38.270 kkr) och redovisas i posten Avsättningar för skatter. Av koncernens latent skatteskuld avser 29.424 kkr (22.598 kkr) skatt på obeskattade reserver.

9 Goodwill

	Koncernen	
	1998	1997
Anskaffningsvärde		
Ingående anskaffningsvärde	38.100	29.302
Årets investeringar	42.834	8.811
Omräkningsdifferenser	115	-13
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	81.049	38.100
Ingående avskrivningar	8.263	4.422
Årets avskrivningar	6.165	3.861
Omräkningsdifferenser	115	-20
Utgående ackumulerade avskrivningar	14.543	8.263
Utgående planenligt restvärde	66.506	29.837

10 Övriga immateriella tillgångar

	Koncernen	
	1998	1997
Anskaffningsvärde		
Ingående anskaffningsvärde	370	184
Årets investeringar	246	190
Omräkningsdifferenser	22	-4
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	638	370
Ingående avskrivningar	106	80
Årets avskrivningar	46	29
Omräkningsdifferenser	8	-3
Utgående ackumulerade avskrivningar	160	106
Utgående planenligt restvärde	478	264

11 Byggnader och mark

	Koncernen	
	1998	1997
Anskaffningsvärde		
Ingående anskaffningsvärde	151.834	151.813
Årets investeringar	10.929	370
Omräkningsdifferenser	2.054	-349
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	164.817	151.834
Ingående avskrivningar	61.763	56.294
Årets avskrivningar	6.105	5.580
Omräkningsdifferenser	635	-111
Utgående ackumulerade avskrivningar	68.503	61.763
Ingående uppskrivningar	1.632	1.882
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-250	-250
Utgående ackumulerade uppskrivningar	1.382	1.632
Utgående planenligt restvärde	97.696	91.703
Taxeringsvärden (Sverige)	42.405	35.951

12 Maskiner och inventarier

	Koncernen	
	1998	1997
Anskaffningsvärde		
Ingående anskaffningsvärde	219.948	200.399
Årets investeringar	51.960	25.230
Försäljningar och utrangeringar	-5.433	-5.310
Omräkningsdifferenser	2.684	-371
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	269.159	219.948
Ingående avskrivningar	147.799	135.797
Försäljningar och utrangeringar	-4.665	-4.760
Årets avskrivningar	22.202	16.927
Omräkningsdifferenser	1.416	-165
Utgående ackumulerade avskrivningar	166.752	147.799
Utgående planenligt restvärde	102.407	72.149

13 Pågående nyanläggningar

	Koncernen	
	1998	1997
Ingående balans	2.654	1.999
Under året nedlagda kostnader	11.764	2.654
Under året genomförda omfördelningar	-6.484	-1.999
Totalt koncernen	7.934	2.654

14 Kortfristiga placeringar

	Anskaffnings- värde	Marknads- värde	Bokfört värde
Börsnoterade aktier	857	577	573
Räntebärande värdepapper	3.000	3.000	3.000
	3.857	3.577	3.573

15 Aktier i dotterföretag

Namn	Kapital- andel	Antal aktier	Bokfört värde
NIBE AB	100%	400.000	103.245
Backer Elektro-Värme AB	100%	37.170	49.648
Loval Oy	100%	768	39.552
Bröderna Håkansson Värme AB	100%	15.000	18.944
Jevi A/S	100%	1	29.723
Calesco Foil AB	100%	10.500	37.333
Handöl-Form AB	100%	1.000	113
Totalt koncernen			278.558

Aktier ägda via dotterföretag

Namn	Kapital- andel	Antal aktier
Norske Backer A/S	100 %	12.000
Backer Elektro Oy	100 %	500
Backer OBR Sp. z o. o.	100 %	10.000
Kiloval Oy	100 %	33
NIBE Polska Sp. z o. o.	100 %	10.480
Tjörnarps Industri AB	100 %	1.000
Brakon Norge A/S	100 %	10
Oy Meyer Vastus AB	90 %	360

Uppgifter om dotterföretagens organisationsnummer och säte

	Organisationsnummer	Säte
NIBE AB	556056 - 4485	Markaryd
Backer Elektro-Värme AB	556053 - 0569	Hässleholm
Loval Oy		Lovisa Finland
Handöl-Form AB	556194 - 1393	Markaryd
Norske Backer A/S		Kongsvinger Norge
Backer Elektro Oy		Helsingfors Finland
Backer OBR Sp. z o. o.		Pyrzyce Polen
Kiloval Oy		Lovisa Finland
NIBE Polska Sp. z o. o.		Warnice Polen
Bröderna Håkansson Värme AB	556108-0259	Höör
Tjörnarps Industri AB	556086-8134	Höör
Brakon Norge A/S		Jevnaker Norge
Oy Meyer Vastus AB		Monninkylä Finland
Jevi A/S		Vejle Danmark
Calesco Foil AB	556000-5034	Hallstahammar

16 Eget kapital, koncernen

	Aktie- kapital	Bundna reserver	Fria reserver	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	58.700	77.630	110.772	247.102
Avsättning till reservfond		730	-730	
Utdelning till aktieägarna			-11.740	-11.740
Förskjutning mellan bundet och fritt kapital		-1.582	1.582	
Förändring i koncernens sammansättning			409	409
Omräkningsdifferens			4.369	4.369
Årets vinst			48.503	48.503
Belopp vid årets utgång	58.700	76.778	153.165	288.643

Moderbolaget

Aktiekapitalet består av 940.008 A-aktier och 4.929.992 B-aktier, båda slagen á nominellt kronor 10.

	Aktie- kapital	Över- kurs- fond	Reserv- fond	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	58.700	67.428	6.724	53.843	186.695
Avsättning till reservfond			730	-730	
Utdelning till aktieägarna				-11.740	-11.740
Årets vinst				11.774	11.774
Belopp vid årets utgång	58.700	67.428	7.454	53.147	186.729

17 Långfristiga skulder

Nedan anges den del av långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen.

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Skuld till kreditinstitut	35.674	12.125	21.439	0
Skuld till koncernföretag	0	0	28.500	28.500
Pensionsskuld	185	119	0	0
	35.859	12.244	49.939	28.500

18 Checkräkningskrediter

Beviljat belopp på checkräkningskrediter uppgår i koncernen till 87.719 kkr (78.278 kkr).

19 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Upplupna löner	36.341	31.216	781	735
Upplupna sociala kostnader	23.588	16.619	611	474
Övriga poster	17.898	14.318	635	420
	77.827	62.153	2.027	1.629

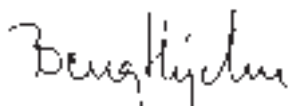
20 Ställda säkerheter

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Företagsinteckningar	88.319	79.228	0	0
Fastighetsinteckningar	52.229	45.143	0	0
Aktier i dotterföretag	302.184	266.968	229.778	192.313
Summa ställda säkerheter	442.732	391.339	229.778	192.313

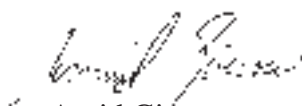
21 Ansvarsförbindelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	1998	1997	1998	1997
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	1.438	1.016	0	0
Ansvarsförbindelser till förmån för övriga koncernföretag	0	0	25.500	25.249
Övriga ansvarsförbindelser	2.285	789	0	0
Summa ansvarsförbindelser	3.723	1.805	25.500	25.249

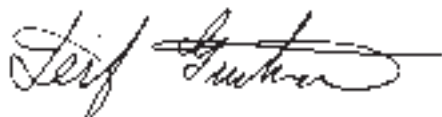
Markaryd den 15 mars 1999

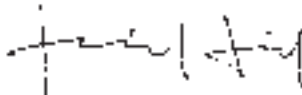
Bengt Hjelm
Styrelsens ordförande

Arvid Gierow

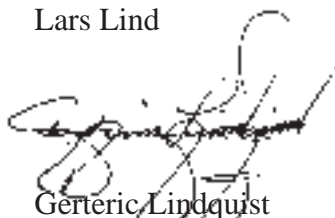
Leif Gustavsson

Lars Lind

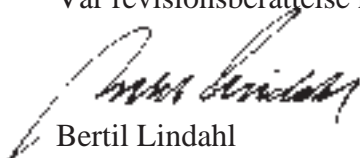

Bill Tunbrant

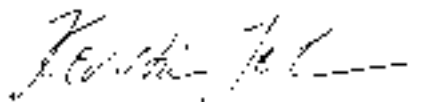

Göteric Lindquist
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 30 mars 1999

Bertil Lindahl
Auktoriserad revisor

Kerstin Johansson
Revisor

Till bolagsstämman i NIBE Industrier AB (publ)

Org nr 556374-8309

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i NIBE Industrier AB för år 1998. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget eller på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, varför vi tillstyrker

- att resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen fastställs

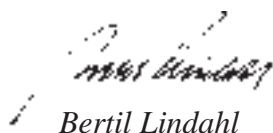
och

- att vinsten i moderbolaget disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen.

Styrelseledamöterna och verkställande direktören har inte vidtagit någon åtgärd eller gjort sig skyldiga till någon försummelse som enligt vår bedömning kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, varför vi tillstyrker

- att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Markaryd den 30 mars 1999

Bertil Lindahl

Auktoriserad revisor

Kerstin Johansson

Revisor

Koncernen

NIBE Industrier
Box 14
285 21 MARKARYD
Tel 0433 - 73 000

Affärsområde NIBE Element

NIBE Element
280 10 SÖSDALA
Tel 0451 - 661 00

Affärsområde NIBE Villavärme

NIBE Villavärme
Box 14
285 21 MARKARYD
Tel 0433 - 73 000

Backer Elektro-Värme AB
280 10 SÖSDALA
Tel 0451 - 661 00

NIBE AB
Box 14
285 21 MARKARYD
Tel 0433 - 73 000

Loval Oy
Vintergatan 5
FI - 07900 LOVISA
Finland
Tel +358 - 19 - 53 23 23

TMV-Pannan
Filial till NIBE AB
Maskingatan 2
231 66 TRELLEBORG
Tel 0410 - 151 80

Norske Backer A/S
Postboks 203
NO - 2201 KONGSVINGER
Norge
Tel +47 - 628 - 155 11

Vølund Varmeteknik
Filial af NIBE AB Sverige
Brogårdsvej 7
DK - 6920 VIDEBAEK
Danmark
Tel +45 - 97 - 17 20 33

Backer OBR Sp. z o. o.
u.l. Glowackiego 39
PL - 74 - 700 PYRZYCE
Polen
Tel +48 - 92 - 570 27 27

Haato Varaajat
Filial till NIBE AB Sverige
PL 36, Polstjärnevägen 17
FI - 01450 VANDA
Finland
Tel +358 - 9 - 836 21 60

Backer Elektro Oy
FI - 07230 MONNINKYLÄ
Finland
Tel +358 - 19 - 64 34 94

NIBE Polska Sp. z o. o.
PL - 74201 WARNICE 65
Polen
Tel +48 - 91 - 561 28 21

Bröderna Håkansson Värme AB
Box 85
240 40 TJÖRNARP
Tel 0451 - 623 00

Oy Meyer Vastus AB
FI - 07230 MONNINKYLÄ
Finland
Tel +358 - 19 - 64 34 94

Brakon Norge A/S
Ostgatan 5
NO - 3520 JEVNAKER
Norge
Tel +47 - 613 - 100 55

Affärsområde NIBE Brasvärme

NIBE Brasvärme
Box 14
285 21 MARKARYD
Tel 0433 - 73 000

JEVI A/S
Godthåbsvej 7
DK - 7100 VEJLE
Danmark
Tel +45 - 75 83 02 11

Calesco Foil AB
Västeråsvägen 9
730 40 KOLBÄCK
Tel 0220 - 404 20

NIBE AB
Box 14
285 21 MARKARYD
Tel 0433 - 73 000

NIBE Industrier AB (Publ)
Box 14
SE-285 21 MARKARYD
Org nr: 55 63 74 - 8309
